

PINKPOP – KEEP ON ROCKING

jibbe willems

TIJD 1965 / 1970 / 1975 / 1979 / 1985 / 1992 / 2017

Door de verwarring van Ben, zijn dubbelrollen gewenst, heden en verleden lopen in elkaar over.

BEN (Bernardus) (geboren 1957, 60 jaar)
Ben is Ben in alle fases van zijn leven – wordt door dezelfde acteur gespeeld.

LIES en Zijn vrouw. (Geboren 1962, 55 jaar)

JONGE LIES Wanneer Ben terug geslingerd wordt naar 'vroeger', kan de Jonge Lies door een andere actrice worden gespeeld, dat contrast én het contrast met de acteur die Ben speelt kan interessant zijn.

JACK Beste vriend van Ben. Langharig. In de jaren tachtig punk. In de jaren negentig 'ouder en wijzer' geworden.

Dr. THONEN Wiel. De arts van Ben en Lies.

DE CHIRURG Vader van Lies. Dokter Van Dam.

VERA De Moeder van Ben – kan gespeeld worden door de actrice die de Lies van nu speelt. (Ook metaforisch voor de liefdesrelatie die een zorgrelatie wordt)

JAN De Vader van Ben.

Op beelden tussendoor kunnen gebeurtenissen worden geprojecteerd. De begrafenis na de ontploffing van de Naftakraker, het bezoek van de Paus, hippies en punkers, krakersrellen, de overstroming van 1992, ravage van de aardbeving, et cetera.

Tussendoor kunnen 'blokjes Pinkpop' komen die staan voor het verstrijken van de tijd. Met beelden, muziek, feitjes. Waar dat past in tempo-ritme, of het tempo-ritme ten goede komt.

De muziek van Jack Poels is natuurlijk een belangrijk onderdeel van de voorstelling, ik denk dat er goed momenten uit te zoeken zijn waar welke muziek past. Dan kan ik ook weer terugschrijven: kijken of ik tekst van de nummers kan integreren in de dialoog, zodat die twee onderdelen steviger in elkaar vastgrijpen.

met dank aan Frans Pollux en Wiel Beijer

1. PINGUÏNS OP DE NOORDPOOL (NU)

Ben loopt heen en weer. Hij zoekt iets.

BEN   Waar heb ik het nou gelaten?
Ik zag het net nog staan. Toch?
Wat is dat toch met spullen,
dat ze verdwijnen wanneer je ernaar zoekt.
Van die dingen die jarenlang in de weg liggen
tot het moment dat je ze nodig hebt.
Dan zijn ze opgeruimd. Of weggegooid.
Of, wie zal het zeggen, tot God geroepen en ten hemel gevaren?

roept Lies?

Waar is het nou, dat ding, dat... dinges, dat...
Nou, nu raak ik het woord ook nog kwijt.
Van op de Noordpool. Die dingen op de Noordpool.
Of is dat onzin?
Daar raak je ook alles kwijt natuurlijk.
Sneeuwt allemaal onder.

Kan je wel verlangen naar een witte kerst
maar voor je het weet ben je iedereen kwijt.

Witte wezens in een witte wereld
voor je het weet is alles weg,
verdwaal je. Ben je zelf ook weg.

Wat was ik aan het doen?
Zocht ik iets?

roept Lies!?

Hoeveel kan je vergeten
tot je als wit wezen in een witte wereld leeft,
wanneer verdwaal je?

Ach, nu ja, goed, als ik het vergeten ben
dan was het vast niet zo belangrijk.
Wat ik niet meer weet, dat mocht vergeten!

Waar ben ik?

roept Lies!

LIES   Ja ja, rustig aan.
Waarom sta jij zo vroeg op?
Kom terug in bed, bij mij,
het is veel te koud hier.

BEN   Sneeuwt het?

LIES   Het is bijna zomer.

BEN Ja, dat weet ik wel, bijna zomer,
het zijn vreemde dagen, Lies,
met al die klimaatveranderingen enzo,
wie zal het zeggen.

LIES Weet je nog, dat het de hele maand sneeuwde,
dat we het huis niet meer uit konden,
of, eigenlijk niet meer uit *wilden*.
Vooral het bed niet.

BEN Ja... ja... dat weet ik nog...

LIES Zulke winters zijn er niet meer.
Er is veel veranderd in een mensenleven.

BEN Behalve jij en ik,
nog altijd jong en mooi
en strak als twintigers.

LIES Mooier nog.

BEN Oh ja?

LIES Je kont is met de jaren
wat beter uitgevuld.

BEN En jij bent ieder jaar
alleen maar sexyer geworden.

LIES Hou toch op.

BEN Ik heb geen blauwe pilletjes nodig.
Mijn vrouw is mijn Viagra!

LIES Precies.
We zijn nog jong.

BEN Tijd is geen getal, maar een staat van zijn.

LIES Waarom sta je in de garage?

BEN Wie staat er in de garage?
...
Ik sta in de garage.
Jij riep mij toch?

LIES Jij zou je verjaardag nog vergeten
als ik geen feest voor je zou vieren.

BEN Maar onze trouwdag vergeet ik nooit.

LIES Dat is waar.

BEN Ik zocht iets. Dat ding, dat dinges.

LIES   Dat ding dat dinges,
                  gaat lekker, lekker ding?

BEN   Ik kom gewoon even niet op een woord,
                  dat is heel normaal, dat een woord je ontglipt,
                  heel normaal.

LIES   Natuurlijk, dat is ook heel normaal.
                  Zullen we weer naar binnen gaan?

BEN   Je kent het wel, voor ijsberen,
                  of nee, voor die anderen.

LIES   Pinguïns?

BEN   Pinguïns? Doe niet zo raar,
                  er zijn geen pinguïns op de Noordpool.

LIES   Ben, lieverd,
                  volgens mij ben jij vanochtend veel te vroeg opgestaan.

BEN   Toch heb ik
                  niets dan goede zin,
                  een stralend humeur
                  en liefde voor jou.

LIES   Zullen we dan weer naar bed gaan?

BEN   Nergens voor nodig,
                  ik heb genoeg geslapen
                  als een roos. Nee, een baby.
                  Nee, een, kom, wat bedoel ik...

LIES   Ik bedoel ook niet om te slapen.

BEN   Een Eskimo!

LIES   Je hebt geslapen als een eskimo?

BEN   Eskimo's! Ja! Die bedoel ik!

LIES   Slapen die zo goed?

BEN   Het is heel eenvoudig.
                  Waar woont een Eskimo?

LIES   Op de Noordpool?

BEN   Ja, nee, ik bedoel, waar woont hij *in*?

LIES   Een iglo.

BEN   Juist. Heel goed. Een iglo.
                  Zo moeilijk was dat toch niet?
                  Ben *jij* misschien te vroeg opgestaan?

LIES   Absoluut, veel te vroeg,
 kom nou terug naar bed,
 dan laat ik je zien hoe Eskimo's zoenen.

BEN   En het is trouwens Inuit, niet Eskimo,
 Eskimo is een scheldwoord. Geloof ik,
 iets racistisch, en daar doen wij niet aan.
 Hoe dan ook, ik zoek een iglo.

LIES   Wat moet je met een iglo?

BEN   Ja, wat moeten wij met een huis?
 Daar wonen ze in.

LIES   Nee, wat moet *jij* met een iglo?

BEN   Waar wil je anders in slapen?

LIES   Bed. Warm. Zacht. Met jou.
 En niks slapen. Ochtendgymnastiek. Snap je?

BEN   Lieve schat, je maakt een beetje een verwarde indruk.
 Gaat het een beetje met je?

LIES   Iglo's smelten in dit klimaat.

BEN   Nee, niet zo'n iglo, ik bedoel twee stokken,
 drie stormlijnen, vier haringen.

LIES   Oh.
 Een iglotént.

BEN   Yes. Bingo. U gaat door voor de wasmachine.

LIES   Wat moet je met een iglotent?

BEN   Kamperen!
 Luchtbedje, slaapzakje.
 Pinkpop!
 Zoals ieder jaar!

Ben zoekt verder naar de kampeerspullen.

Jack, een jonge man, komt achter op, nog onopgemerkt door Ben.

JACK   *we namen niet veel mee
 een broek en een blouse
 we lagen in de wei
 een beetje Rome voor de val
 lekker was het wel*

LIES   Tentje luchtbedje slaapzakje.
 Ik weet niet of mijn rug dat overleeft.

BEN   Natuurlijk wel, je bent een jonge hinde.

LIES   Rijen voor de douche.
De wc delen met duizenden jonge meisjes.
Dronken kerels die je tent in mieteren,
heerlijk, maar, *das war einmal*.

Ondertussen zingt Jack, zachtjes, de dialoog van Ben en Lies gaat door.

JACK   *fiesta op het veld
als enne werme douche
beer dat woord besteld
alle dage carnaval
lekker waas 't wal*

BEN   Jij bent toch helemaal niet zo tuttig?

LIES   Een béétje comfort bij het plassen
heb ik met de jaren wel verdiend.
We kunnen toch als ieder jaar met de caravan
op De Watertoren staan?
Hoezo wil je nu opeens in een tentje?

BEN   We gaan altijd in een tentje.

LIES   Ben, mijn *heart and mind* zijn begin twintig,
maar mijn botten zijn echt de vijftig gepasseerd.

BEN   Doe niet zo raar.

LIES   Ik weet wanneer ik ergens iets te oud voor ben.

BEN   Te oud!

LIES   *Iets* te oud.
En jij ook.

BEN   Hoe oud denk je dat ik ben?

LIES   Jaja, leeftijd is een staat van zijn.

BEN   Ik ben tweeëntwintig!

LIES   Tweeëntwintig.

BEN   En geen dag ouder.

LIES   Nou, jonge hengst,
kom dat maar eens bewijzen dan.

BEN   En hoe oud ben jij?

Na een lichte verwarring vat Lies dit op als een verleidingspoging.

LIES   Ik...
Nou... knappe jongen...
Hoe oud wil je dat ik ben?

Alsof ze twintigers zijn die elkaar net ontmoeten.

Jack begint zich ermee te bemoeien, Ben ziet en hoort hem, Lies niet.

JACK Vraag eens of ze hier weleens vaker komt.

BEN Kom jij hier weleens vaker?

LIES In de garage?
Nou. Zelden.
Ik kom liever in bed.

BEN Hahaha.

JACK Zo.
Lekker direct.
Die komt uit Holland.
Dat hoor je meteen.

BEN Hoe heet je?

LIES Ik heet Liesbeth.

JACK Liesbeth, veel te lang man.

BEN Ik heet Bernardus,
maar dat is veel te lang,
dus iedereen noemt mij Ben.
Wij gaan jou Lies noemen.

LIES Hallo Ben, aangenaam kennis te maken.

JACK En ik ben Jack.

BEN Ik heb je hier nog nooit gezien.

LIES Ik ben nieuw hier.
We zijn net op de Kerkstraat komen wonen.

JACK Sjiek hoor.

LIES Vanuit Amsterdam.

JACK Een Amsterdammertje, zo.
Daar valt wel wat plezier mee te beleven.
Die hebben geen remmingen, weet je wel?

BEN Hou je van muziek, Lies?

LIES Jawel hoor.

JACK Dat komt mooi uit.
Ik ben *singer-songwriter*.

BEN Ken je de Stones?
Pleased to meet you
hope you guess my name!

JACK 'Catched' my name.

BEN   Niet.

LIES   Natuurlijk ken ik de Stones.

BEN   Of ben jij meer van de Beatles?

LIES   Waarom zou ik kiezen?
Ik kan allebei wel aan.

JACK   Ja.
Dat kan jij vast wel.

BEN   Ga je met me mee naar Pinkpop?

LIES   Pinkpop, dat zullen we nog wel zien.
Kom nou maar eerst met mij naar bed.

Lies af.

2. IN HET ZUIDEN GEVEN WE VROUWEN GEEN MESSEN (1979)

BEN   Wat zei je?

JONGE LIES   Ik zei: kom nou, ik ken je nog maar net!

JACK   Ik zou zweren dat ik iets anders hoorde.

BEN   Dan leren we elkaar toch beter kennen.

JACK   Misschien houdt ze toch niet van muziek.

BEN   Iedereen houdt van muziek.

JACK   Sommige mensen niet.
Saaie mensen niet.
En fascisten, die ook niet.
Ben jij een fascist?

JONGE LIES   Natuurlijk niet.

JACK   Dan ben je saai.

JONGE LIES   Natuurlijk hou ik van muziek.
Ik ben niet saai.
Je bent zelf saai.

JACK   Nee hoor.
Ik ben *singer-songwriter*.

JONGE LIES   En jij?
Ben jij ook muzikant?

BEN   Ik ben vooral een liefhebber.

JONGE LIES   Ik ook.

BEN   Waarom ga je dan niet mee naar Pinkpop?

JONGE LIES   Ik ken je nog geen vijf minuten.
waarom zou ik waar dan ook met je heen gaan?

JACK   Amsterdamse grietjes zijn toch overal voor in.

JONGE LIES   Dit Amsterdamse grietje anders niet hoor.

JACK   Jammer.

JONGE LIES   En al zou ik willen,
mijn vader laat me nooit gaan met een onbekende.

BEN   Het is pas over week,
tegen die tijd kennen we elkaar veel beter.

JONGE LIES   Ik denk niet dat mijn vader dat een overtuigend argument vindt.

JACK Een week!
Dat is een eeuwigheid, man,
over een week is dit meisje jou allang vergeten.

BEN Geef me iets om naar uit te kijken,
om de dagen door te komen.

JONGE LIES Je kent me niet eens!

BEN Vertel me dan alles!
Hoe oud ben je?

JONGE LIES Zeventien.

JACK *zingt* Arm kind...

JONGE LIES Nou ja.

JACK *zingt* ...zestien lentes zo pril...

BEN Hij is dus muzikant.

JACK *zingt* ...ach wat lig je hier stil...

JONGE LIES Ja, en jij bent meer een liefhebber toch?

JACK *zingt* ...langs de kant van de weg.

BEN *zingt* ...pam pam!

JONGE LIES Hallo zeg, wat akelig.

JACK Het is maar een liedje, weet je.
En ik ben geen muzikant,
ik ben een *singer-songwriter*.

JONGE LIES En ik ben zeventien,
geen zestien.

BEN Dat is bijna volwassen.
Dan mag je toch je eigen beslissingen nemen?

JONGE LIES Dan ken jij mijn vader niet.

BEN Leer ik hem kennen.

JACK Man, wat loop jij hard van stapel,
daar houden de meisjes niet van,
dit zijn de jaren vijftig niet meer.

Meisjes van nu leven in het nu,
niet in het later
en ze willen je al helemáál niet
aan hun vader voorstellen!

JONGE LIES Wat denk jij toch veel van mij te weten.

JACK   *tegen Lies*
 Een week duurt een mensenleven
 en wat doe je in de tussentijd, hè?
 Nou, daar heb ik wel een antwoord op,
 wat dacht je ervan met mij wat te gaan drinken,
 ik heb thuis nog wel een kratje Brand staan.

JONGE LIES   Romantisch hoor.

JACK   Dat dacht ik.

JONGE LIES   Maar ik ga niet met vreemde mannen naar huis.

JACK   Wat maf.
 Weet je wel zeker dat je een Amsterdams meisje bent?

JONGE LIES   *Singer-songwriter*, verdien je daar je geld mee?

JACK   Geld verdienen.
 Zó bourgeois.

BEN   Hij woont nog bij z'n ouders.

JONGE LIES   En jij?

JACK   Hij woont nog bij zijn moeder.

BEN   Ik werk bij de Volvo,
 de oude DAF-fabriek.

JACK   Is wel iets voor jou, een DAFje,
 die noemen ze truttenschudder,
 wist je dat?

JONGE LIES   Een echte *working class hero* hoor.

JACK   En jij dan, wat doe jij?
 Huishoudschool zeker.

JONGE LIES   Ja.
 Huishoudschool.
 Ik word een fijn, braaf huisvrouwkje.

JACK   Kan je een beetje koken?

JONGE LIES   Ik dacht dat dit de jaren vijftig niet meer waren.

JACK   Sommige tradities moet je in ere houden.

JONGE LIES   Dat doe je dan maar lekker zelf.
 Het is negentien negenenzeventig,
 ga maar aan de kant, kerel,
 vanaf nu is het: vrouwen aan de macht.

JACK   Oh god, een Dolle mina.

JONGE LIES   Zo ouderwets ben ik niet.
Maar wel een feminist.
Heb je daar problemen mee?

BEN   Nee hoor, ik ben heel erg vóór emancipatie.

JONGE LIES   Ik ga na de zomer studeren aan de Rijksuniversiteit Limburg.
Geneeskunde. Net als mijn vader.
We zijn hierheen verhuisd voor zijn werk.
Hij wordt chirurg in het Sint Annadal.
Dat wordt een academisch ziekenhuis.

JACK   Een vrouwelijke chirurg.
Dat kan misschien in Amsterdam,
maar hier in het zuiden geven we vrouwen geen messen,
behalve in de keuken.

JONGE LIES   Is dat zo?

BEN   Niet als het aan mij ligt hoor,
we zijn hier niet allemaal van de KVP hoor,
of van hoe heet dat tegenwoordig.

JACK   CDA. Laatste stuiptrekking van de Christenen,
je zal zien dat er over tien jaar geen Katholiek meer over is in Nederland.
Nou ja, behalve dan in Limburg,
het laatste bastion van God.

BEN   Ik heb PSP gestemd.

JACK   Alleen vanwege die naaktposter.

BEN   Vond ik wel ontwapenend.

JACK   Je zal Amsterdam gaan missen.
Er is hier geen flikker te doen. Nooit.

JONGE LIES   Ik dacht dat jullie carnaval hadden.

BEN   Vastelaovond.

JACK   De uitzondering die de regel bevestigt.
Zelfs in de droogste woestijn miezert het zo nu en dan.

BEN   En we hebben Pinkpop.

JACK   Right on. Vastelaovend én Pinkpop.
Maar twee zielige buien per jaar
maken van een woestijn nog geen oase.
Eerder drijfzand.
Minstens zo eentonig
en nog lastiger om uit te ontsnappen.

JONGE LIES   Dat zal wel meevallen, toch?

JACK   Ren!
                  Ontsnap nu het nog kan!

BEN   Hij overdrijft.

JACK   Ik overdrijf niks.
                  Zodra het kan ben ik hier weg,
                  de wereld zien. En dan veroveren.

BEN   De Limburgers heten je welkom, Lies,
                  je zal zien, je wil hier nooit meer weg.

JACK   Ren!

BEN   Het is hier zo slecht nog niet.
                  We hebben Vastelaovond en Pinkpop.
                  Dus.

JACK   Over een paar jaar sta ik zelf op Pinkpop.

BEN   En wij hebben een hele week om elkaar te leren kennen.

JONGE LIES   Goed.
                  Kom eerst maar eens eten.
                  Morgenavond?

BEN   Ja. Leuk. Graag.

JACK   Ja, leuk.

BEN   Jij niet.

JACK   Waarom niet?

JONGE LIES   Natuurlijk wel,
                  jij bent ook uitgenodigd.

BEN   *tegen Jack* Jack, nee.

JACK   Gezellig.

JONGE LIES   Ja. Gezellig.
                  Leren jullie gelijk mijn vader kennen.

JACK   Helemaal te gek.

JONGE LIES   Tot morgen.
                  Trek je netste kleren aan!

JACK   Die heb ik helemaal niet.

Jonge Lies fietst weg.

BEN   Ik geloof dat ik verliefd ben.

JACK   Verliefd!
                  Wat bourgeois.

BEN Ga niet mee, morgen,
laat mij alleen gaan.

JACK Ben, goede vriend,
ik zag haar het eerst.

BEN Kom op Jack.
Doe niet zo flauw.

JACK Ik doe niet flauw.
Ik heb ook gevoelens voor dat meisje.

BEN Jij wil gewoon met haar naar bed.

JACK Zijn dat geen gevoelens?
Zijn drift en lust dan geen emoties?
Toegegeven, misschien niet zo verheven als die van jou,
maar, Bennieboy, minstens zo diep, dat verzeker ik je.

BEN Zo is zij niet.

JACK Hoe niet?

BEN Zo plat.

JACK Alle vrouwen gaan plat voor Jack, uiteindelijk.

BEN *onzeker* Je maakt geen schijn van kans.

JACK Dat zullen we zien.
Eerlijke wedstrijd,
moge de beste winnen!

BEN Alsjeblieft, Jack,
laat haar met rust.
Ze is van mij.

JACK Ik dacht dat jij van het feminisme was...
Een vrouw is geen bezit, Ben.

3. EEN JONGE GOD (NU)

BEN   Ik weet dat een vrouw geen bezit is.

LIES   Zo, dat is nog eens een inzicht op latere leeftijd.

BEN   Waar is Jack?

LIES   Jack?
Geen idee.
Hoe kom je daar nu bij?
Dar hebben we al jaren geen contact meer mee.

BEN   Is dat zo?
Ja. Ja natuurlijk is dat zo.
Jaja, jaja. Ik was even in de war.

LIES   Je wordt toch niet oud he schat.

BEN   Geen grijze haar op mijn hoofd die daaraan denkt.
Ik ben geen lid van MAX en moet niks van Henk Krol hebben,
ben je gek, ik ben nog hartstikke vitaal Vera.

LIES   Ik heet Lies.

BEN   Dat zeg ik toch.

LIES   Je zei Vera.
Je moeder heette Vera.

BEN   Ik versprak me.

LIES   Laat Freud het maar niet horen.

BEN   Nog even en ik krijg uitvalsverschijnselen!

LIES   Maak daar maar grappen over.

BEN   Schatje, ik ben een jonge god.

LIES   Eerder Dionysos dan Apollo.

BEN   Wat?

LIES   Je bent een jonge god, ja,
met een midlifecrisis.

BEN   Hoezo dat?

LIES   Dat gedoe met dat tentje.

BEN   Een midlifecrisis op mijn tweeëntwintigste?

LIES   Straks koop je een motor
en wil je naar bed met jonge meisjes.

BEN   Jonger dan jij zou illegaal zijn.

LIES Die motor zou ik wel geweldig vinden.
Zullen we samen ons motorrijbewijs halen?
Gaan we door Europa trekken.

BEN Dat lijkt me geweldig.

LIES Wel van hotel naar hotel.
Ik ga hoe dan ook niet met jou in een tentje liggen.

BEN Dat mag zeker niet van je vader.

LIES Ha! Als ik naar mijn vader had geluisterd,
dan hadden wij elkaar maar héél kort gekend.

BEN Een opstandige jongedame, dat ben je.
Viva la revolución!

LIES Castro is dood,
Lang leve Castro!

BEN Maar je gaat wel mee naar Pinkpop, toch?
Sailor speelt. En de Jack Bruce Band.

LIES Die ken ik niet.

BEN Maakt niet uit.
Zeg gewoon dat je mee gaat.
Nazareth komt!

LIES Bestaan die nog?

BEN Zeg gewoon dat je mee gaat.

LIES Zullen we dat tegen die tijd zien?

BEN Wat zien?

LIES Zien hoe het gaat?

BEN Wie dan leeft, wie dan ziet,
prima, we houden het casual,
geen verplichtingen, natuurlijk,
we kennen elkaar nog niet zo lang.

LIES De jaren zijn voorbij gevlogen.

BEN De jaren?
De dagen zal je bedoelen.
We kennen elkaar nog maar net.

LIES Voelt dat zo?
Als nog maar net, een leven lang?

BEN Elke dag met jou is nieuw.

LIES Je bent lief.

*Er rent een streeker over het podium, helemaal naakt, zwaaiend met de armen.
Lies ziet het niet. Ben wel.*

BEN   Zag je dat!

LIES   Wat?

BEN   Die rende hier zó in z'n blote kont voorbij!

LIES   Wie?

BEN   In de blote kont!

4. ONDER DE STRAATSTENEN LIGT HET STRAND (1975)

BEN   Zag je dat!

JACK   Weet je dat Queen eigenlijk zou komen?

BEN   In de blote kont!

JACK   En The Kinks?
Maar ja, Queen had te veel succes
en The Kinks hadden te veel eisen.
Dus wat hebben wij?

BEN   Streakers!

JACK   Streakers.
Ja. Te gek.
Maar die maken geen muziek.

BEN   Wel sfeer.

JACK   Niet veel. Niet veel sfeer, Ben.
Het is tam. Tamtamtamtamtam.
Saai.
We zijn achttien, de wereld ligt voor ons open,
en de wereld gedraagt zich saai!

BEN   Heel de wereld is naar dit dorp gekomen, Jack,
een keer per jaar staan wij in het middelpunt!

JACK   Als dit het middelpunt is
dan leef ik liever in de marge.
Halleluja peperkoek wat een saaie bende.

BEN   Ik vond Alan Stivell wel goed.

JACK   Met die harp?

BEN   Nou ja...

JACK   Saai!
We zouden backstage moeten zitten.

BEN   Backstage?
Wat hebben ze daar wat we hier niet hebben?
Behalve slechter uitzicht?

JACK   Daar hebben ze alles man.
Alles.

BEN   Alles.
Da's veel.

JACK   Gewillige vrouwen, champagnefontein, hele palmbossen!

BEN   Hele palmbossen.

JACK   Nou ja, in ieder geval een palmboom.

BEN   Een potplant. Op het podium bij Sailor.
Je moet wel veel fantasie hebben een palmboom in een potplant te zien.

JACK   En jij moet wel een schrale verbeelding hebben.
Je moet zien wat er te zien valt achter wat je kan zien.

BEN   Jaja.
Diep hoor.

JACK   Achter die hekken begint de hemel, Ben,
achter het podium het paradijs,
onder de straatstenen ligt het strand!

BEN   Ja. En het riool.

JACK   Als je zelfs niet durft te leven in je dromen kom je hier nooit weg.

BEN   Ik wil hier ook niet weg.
Limburg is mijn geboortegrond,
geen bijl kapt mij de wortels af.

JACK   Wie wil wortels als 'ie vleugels hebben kan!
Blijf jij maar begraven in de löss,
ik vlieg zodra ik kan de wereld over.

BEN   Dromen doe je in bed,
maar daarbuiten moet je werken om verder te komen.

JACK   Je klinkt net als mijn vader.
'Hard werken anders red je het niet.'
En wat heeft het hem gebracht?
Werkloosheid. Net als de jouwe.

BEN   Hij heeft weer werk. Bij DSM.
Operator. Zwaar werk, maar wel schoon.
Niet zoals dat gat onder de grond
waarin hij jaren heeft gezeten.

JACK   Veilig?

BEN   Hem zal niks overkomen, zegt 'ie.

JACK   Ik blijf liever mijn hele leven werkloos
dan dat ik één stap in die mijnen hoef te zetten.

BEN   Dan is het maar goed dat ze de laatste mijnen
vorig jaar gesloten hebben.

JACK   Da's in ieder geval één kuil waar ik niet in zal vallen.
Zullen we kijken of we ergens langs de beveiliging kunnen glippen?

BEN   Wil je niet liever dat je het verdient? Wil je niet liever
dat je backstage mág. Omdat je op het podium staat?
Omdat je goede liedjes schrijft?

JACK Lieverkoekjes worden hier niet gebakken.

BEN Nu klink je net als *mijn* vader.

JACK En ik schrijf goede liedjes. Iedere dag.
Maar de kapitalistische structuur van platenmaatschappijen
en hun stromannen van het militair-industrieel complex
dwarsbomen de doorbraak van mensen die werkelijk iets te melden hebben.

BEN Zoals jij.

JACK Bijvoorbeeld.

BEN En wat heb je dan te melden?
Want jou Engels is zo belabberd
dat niemand snapt wat je probeert te zingen.

JACK *Pauwer toe de Piepel,
de proleteriejiet is nummer wan.*

BEN *Yes yes very good* hoor.

JACK Daarbij verstaan ze geen Limburgs in Amerika.

BEN Ligt eraan welk America.

JACK Dan is Tros *Op Volle Toeren* het hoogst haalbare,
en niet het grote podium van Pinkpop.

BEN Met de champagnefonteinen en de palmbossen.

JACK En de naakte vrouwen niet te vergeten!

5. DE NAAKTE VROUWEN (NU)

- BEN   Hoe zou ik de naakte vrouwen kunnen vergeten?
- LIES   Ik weet niet zo goed wat ik daarop moet antwoorden, Ben,
maar ik raad je aan ze niet te vergeten.
Dat zou zonde zijn.
- BEN   Godverdomme Lies,
wat is er met jou aan de hand!
- LIES   Wat bedoel je?
- BEN   Hoezo ben jij zo oud?
- LIES   Nou ja zeg, alsof jij nog elke dag een marathon loopt,
ouwe rimpelkop.
- BEN   Hoe zou ik de naakte vrouwen kunnen vergeten?
- LIES   Geen idee.
- BEN   Hoe kom ik hier?
Ik stond in de garage,
ik zocht iets, dat ding, ding, dat dinges.
Eskimo's.
- LIES   Zeg Ben doe eens normaal.
- BEN   Heb jij het van me afgepakt misschien?
Je gunt het me niet hè,
je hebt het zeker aan Jack gegeven.
- LIES   Ik heb niks aan Jack gegeven.
- BEN   Je hebt je maagdelijkheid aan Jack gegeven.
- LIES   Nou zeg, Ben, hallo.
- BEN   Ze laten ons niet zomaar in de steek.
- LIES   Wie laten ons niet zomaar in de steek?
- BEN   Dat weet ik niet.
Wie laten ons niet zomaar in de steek mama?
- LIES   Wat is dit, Ben,
heb je gedronken?
- BEN   Hij heeft een prachtige kerstboom meegenomen.
- LIES   Zit er een gaslek, of hoe heet dat,
koolmonoxide?
- BEN   Wel tien meter hoog.
Wat zeg ik?
Wel honderd!

LIES   Ik zet even een raam open.

Ben begint in zijn broek te plassen.

LIES   Ben, Ben!
                  Hou daarmee op!

BEN   Wat is er schatje?

LIES   Je staat in je broek te plassen!

BEN   Oh jee...
                  Ongelukje.

Ben begint te giechelen.

LIES   Wat is dit, Ben,
                  heb je een tia?

Jack komt op.

BEN   Papa?

JACK   Jezusmina wat zie jij er oud uit man!

LIES   Of een beroerte?
                  Kan je nog normaal praten?

BEN   Je bedoelt netjes.

LIES   Normaal.

JACK   Oud!

LIES   Heb je een lamme arm?
                  Til eens op, kom op.

Steekt zijn armen op.

BEN   Hoera!

JACK   Heb je de kleren van je ouwe vader aangetrokken?

BEN   Ik ga niet als een of andere stinkende hippie bij mijn
                  toekomstige schoonvader aan tafel zitten.

JACK   Een of andere stinkende hippie?
                  Ik?

LIES   Ben, waar ben je nu?

JACK   Ik hoop dat het te vreten is.

BEN   Gedraag je!

LIES   Ben?

JACK   En ik hoop dat 'ie wat te drinken heeft,
                  dat het niet zo'n blauwe knoop is, weet je wel.

BEN   En *ik* hoop dat jij je in weet te houden.

LIES   Hallo Ben, hoor je me?
                  Gaat het wel goed met je, Ben?

BEN   Hoe zou ik de naakte vrouwen kunnen vergeten?

LIES   Gaat het wel goed?

BEN   Het gaat uitstekend met mij,
                  en met U?

CHIRURG   Ik mag niet klagen.
                  Kom binnen, ga zitten,
                  het eten is zo klaar.

JACK   U heeft vast wel iets te drinken?

BEN   Jack!

LIES   Ben!

6. MAAK JE NIET DIK, DUN IS DE MODE (1979)

- CHIRURG Dus, jullie zijn de nieuwe vrienden van Elisabeth.
- BEN Jawel, meneer Van Dam.
- CHIRURG *Dokter* Van Dam.
- BEN Pardon meneer, sorry,
dokter Van Dam.
Het ruikt heerlijk, het eten.
- CHIRURG Heel goed. Het is belangrijk dat Elisabeth nieuwe vrienden maakt.
Sociale contacten helpen je aanpassen aan een nieuwe omgeving.
Maar jullie lijken me wat oud, relatief gezien.
Waar hadden jullie elkaar nou leren kennen?
- JACK We zien er ouder uit dan we zijn.
Dat is van de mijnen, weet u wel?
- CHIRURG Die zijn toch gesloten?
- JACK Het zit in ons bloed.
Ieder kind wordt hier oud geboren.
- CHIRURG Dat lijkt me een medische onmogelijkheid.
- JACK Welkom in Limburg.
- BEN Jack hier maakt maar een grapje, meneer.
We hebben elkaar in het voorbijgaan ontmoet.
- CHIRURG In het voorbijgaan.
- JONGE LIES Op straat.
- BEN Dat gebeurt, in een dorp,
dan leer je elkaar in het voorbijgaan kennen.
- CHIRURG Maar hoe oud zijn jullie nou?
- JONGE LIES Wat maakt het uit, pap.
- BEN We zitten niet meer op school, nee.
- CHIRURG Nee.
Jullie studeren, neem ik aan.
- BEN Ik had graag willen studeren,
maar we hebben het geld niet thuis.
Mijn vader is overleden, ziet u.
- CHIRURG Ach. Gecondoleerd.
- JONGE LIES De mijnen?
- JACK Die waren al dicht.

BEN DSM.
Een stuk minder smerig werk.
Een stuk veiliger ook.

JACK En een stuk dodelijker ook.

BEN Ja.

CHIRURG Dat spijt mij.

BEN Mij ook.
Drie jaar geleden nu.

JONGE LIES Wat is er gebeurd?

CHIRURG Elisabeth dat vraag je niet.

BEN Dat is niet erg.

JACK De Nak 2 ontplofte.

BEN De Naftakraker.

JONGE LIES Wat is dat?

BEN Dat is... poeh, ja...

JACK Daar verwerken ze olieproducten mee,
ze maken grote moleculen kleiner,
nafta kraken ze tot etheen en propeen weet je wel.
Een soort ontzettend brandbare notenkraaker.
Had je niet verwacht hè, dat ik dat zou weten.

CHIRURG Ik had dat niet noch wel verwacht, ik ken je niet.

JACK Denk je soms dat je beter bent dan mij?

CHIRURG Dan ik.

JACK Dan wie?

CHIRURG Ik denk helemaal niks, jongeman.
Ik ken je niet eens.

JACK Relax man,
maak je niet dik,
dun is de mode.

JONGE LIES En toen?

JACK Jemig hé.

BEN Er scheurde een leiding,
onder hoge druk spoten gassen langs de hete ovens
een soort wolk, eigenlijk, een heel dikke gaswolk
en die ontplofte.

JACK Boem!

De Chirurg schrikt van Jack.

BEN En toen scheurden er nog meer leidingen.
En nog meer.
Ze zijn vijf dagen bezig geweest de brand te blussen.
Van mijn vader was niks meer over.

JONGE LIES Hè gat, wat akelig.

BEN Sorry meneer,

CHIRURG Dokter.

BEN Dokter.
Ik wilde niet tijdens het eten...

CHIRURG Het is niet erg, Ben.

BEN Daarom ben ik gaan werken, ziet u.
In de Volvo-fabriek.
Ik ben mijn moeders enige kind,
ik kan haar niet in de steek laten.

CHIRURG Dat is edelmoedig van je.
Een karaktertrek die je niet vaak tegenkomt
in de jeugd van tegenwoordig.

JONGE LIES Nou ja pap.

CHIRURG Fabriekswerk.
Dat is in ieder geval eerlijk werk.

JACK Eerlijk.
Maar saai.

BEN Ik wil wel gaan studeren.
Als ik genoeg heb gespaard,
of als mijn moeder me niet meer nodig heeft.

JONGE LIES Wat wil je dan studeren?

BEN Ik denk aan Nederlandse taal- en letterkunde.

JONGE LIES Mooi.
Wil je dichter worden?

JACK Of leraar Nederlands.

CHIRURG Nederlands is geen studie,
dat is een uitkeringstraject.

BEN Of rechten.
Rechten kan ook.

CHIRURG Je kan niet misgaan met rechten.

JONGE LIES Wel een beetje stoffig hoor.

BEN   Of ik combineer het,
doe ik twee studies, waarom niet.
Nederlands en rechten.

JACK   Jouw rechtsstaat is de mijne niet!

JONGE LIES   *lacht*

CHIRURG   En jij studeert wel?

JACK   Jazeker.

CHIRURG   Oh?
Dat verbaast me.

JONGE LIES   Pap, dat kan je toch niet zeggen.

CHIRURG   Laat me raden.
Politologie.
Of een of andere ándere linkse studie.

JACK   Nee man.
Vrouwenstudies.

JONGE LIES   Oh?

BEN   Jack...

CHIRURG   Wat is dat?

JACK   Dat is de studie van de vrouw
in al haar verschijningsvormen, weet je wel.

CHIRURG   Nee, dat weet ik niet.

JACK   Gekleed, naakt,
en alle verschijningsvormen daar tussenin.

CHIRURG   Jaja.
En is dat een universitaire studie?

JACK   Nee man!
Wie leert daar nou wat!
Vast tussen vier muren,
in die bedompte lucht,
weet je wel,
daar wordt je alleen maar dommer van.

CHIRURG   Of chirurg.

JACK   Ik leer van het leven.

BEN   Chirurg is een heel mooi beroep.

JACK   Ik ben *singer-songwriter*.
Mijn kennis doe ik op straat op.

CHIRURG En zit daar een beetje geld in?

JACK Tuurlijk man. Kijk maar naar Jagger.
Of Elvis. Ken je die?

CHIRURG The King?

JACK Wie? Nee man, Costello natuurlijk.

CHIRURG En jij kan er ook een beetje van rondkomen,
van dat zingen en dat songwriten van je.

JONGE LIES Dat vraag je toch niet.

CHIRURG Ik ben gewoon benieuwd.

JACK Nog niet, nee,
maar als ik doorbreek, oh man.
Dan ligt de wereld aan mijn voeten.

CHIRURG En tot die tijd parasiteer je op de maatschappij.

JACK Liever een parasiet dan een bloedzuiger.

BEN Jack.
Alsjeblieft.

CHIRURG Jaja, en liever langharig dan kortzichtig.

JACK Zeker. Ik ben langharig werkschuw tuig.
Met overtuiging.
Ik ben niet van plan te werken
voor een kapot systeem.

CHIRURG Maar je ziet er geen been in
een uitkering van dat systeem te ontvangen.

JACK Profiteren van een onrechtvaardig systeem
doe ik om dat systeem naar de knoppen te helpen.
Mijn uitkering is een verzetsdaad.

CHIRURG Jij weet niks van het verzet.

JONGE LIES Jij toch ook niet, pap.

CHIRURG Mijn vader heeft voor jullie vrijheid gevochten
en wat doen jullie ermee? Niets.

JACK Dat is ook vrijheid.

CHIRURG De vrijheid om niks te doen, ja.
Nu jullie alles kunnen, willen jullie niks.

BEN Nou, dat is niet helemaal waar, meneer.

CHIRURG   Waren de mijnen er nog maar,
dan lag het leven voor jullie uitgestippeld,
dan zou je weten wat hard werken is.

JACK   Alsof jij weet wat hard werken is.

CHIRURG   Ik ben chirurg,
ik werk ook met mijn handen.

JACK   Handwerk voor de elite.

JONGE LIES   Dat is geen punniken, hihhi.

CHIRURG   Elisabeth.

BEN   Het is een mooi beroep, chirurg,
misschien ga ik wel geneeskunde studeren,
dat is nuttig. En altijd in trek.

JACK   “Nuttig en altijd in trek.”

JONGE LIES   *lacht*

BEN   Ik kan alleen nogal slecht tegen bloed.

Jack en Jonge Lies lachen.

CHIRURG   Ja, lachen jullie maar,
als jij ooit op mijn operatietafel terecht komt
dan piep jij wel anders.
Dan smeeek jij om hulp.

JACK   Ik smeeek niemand om hulp.

JONGE LIES   Niemand zou om hulp moeten smeken.

JACK   In Cuba is alle gezondheidszorg gratis.

CHIRURG   Ja hoor. In Cuba is het leven prachtig.
Denk jij dat jij er zo bij mocht lopen in Cuba?
Denk jij dat jij je uitkerinkje kon trekken in Cuba.
Denk jij dat je gezellig een beetje rockmuziek kon maken in Cuba?

Je hoeft maar één akkoord van die Amerikaanse kapitalistische muziek aan te slaan,
of het is een enkeltje heropvoeding op een suikerplantage voor jou.

JACK   *zacht* Racist.

CHIRURG   Wat?

JONGE LIES   Alsof jij alles weet, Pappa.

CHIRURG   Ik ben ook jong geweest.
In de jaren vijftig heb ik geflirt met het communisme,
vanuit een intellectuele, Randstedelijke belangstelling, ja,
maar op een gegeven moment wordt je volwassen.

JONGE LIES Saai.

CHIRURG Dan wil je stabiliteit in je leven.

BEN Dat snap ik.

CHIRURG Een dak boven je hoofd, brood op de plank voor je gezin, dan houdt het snel op met je onhoudbare idealen.

JACK Jaja, communist tot je bezit vergaart, en dan is het opeens 'handen af!'.

CHIRURG Inderdaad. Dan wil je verdedigen wat je hebt. Want het is erg makkelijk hoor, 'eerlijk zullen we alles delen' als je niets hebt. Wacht maar tot jij geld verdient. Of nou ja, dat zal lang wachten zijn.

BEN Ik snap het. Stabiliteit in je leven. Voor je gezin. Daar streef ik ook naar.

JONGE LIES Stabiliteit. Ja. Wij zijn een heel stabiel gezin. Daarom is mama ook in Amsterdam gebleven, of niet pap?

CHIRURG Elisabeth...

JONGE LIES Daarom zijn jullie natuurlijk gescheiden, vanwege die enorme stabiliteit van jullie.

CHIRURG Elisabeth, hou je mond.

JACK Ja, de vrije meningsuiting onderdrukken, daar begint het mee.

JONGE LIES Een heel stabiel gezin, ja, vandaar dat jij natuurlijk vreemd bent gegaan met, nou, pap, met hoeveel verpleegsters?

CHIRURG Nu is het genoeg! Naar je kamer, naar bed!

JACK Gevangenzetting zonder vorm van proces, dit is geen gezin, dit is een dictatuur!

CHIRURG Wat?

JACK Fascist!

CHIRURG Fascist? Jij durft mij fascist te noemen? Mijn huis uit, ondankbaar tuig, onmiddellijk mijn huis uit.

JONGE LIES Pap!

CHIRURG Naar boven jij!

Ze loopt naar boven, naar haar kamer.

BEN   Het spijt me vreselijk,
                  meneer Van Dam, ik...

CHIRURG   *Dokter Van Dam!*

BEN   *Dokter Van Dam, ja,*
                  kunnen we misschien...

CHIRURG   Wij kunnen helemaal niks!
                  Jij, jij, fabrieksarbeidertje,
                  vertrekt stante pede uit mijn huis,
                  die langharige nietsnut achterna
                  en ik wil jullie nimmer meer hier
                  of in de buurt van mijn dochter zien!

BEN   Ik wilde u vragen
                  of ik haar mee mag nemen naar Pinkpop.

CHIRURG   Ben jij helemaal belazerd!
                  Jij neemt mijn dochter nergens mee naartoe!

JACK   U kunt haar niet opsluiten!

CHIRURG   Wacht jij maar niet af wat ik allemaal kan.
                  Wég jullie. Mijn huis uit. Wég!

BEN   Dank u wel voor de gastvrijheid, Dokter Van Dam,
                  het eten was heerlijk.

JACK   Viva la revolución!

CHIRURG   Wég!

Jack en Ben worden naar buiten gebonjourd. De deur slaat dicht.

Ze staan een tijdje buiten in stilte, Ben baalt, Jack begint te lachen.

BEN   Wat was dat?

JACK   Wat zat jij bij die vent te slijmen man!

BEN   Ik gedraag me.
                  Zou jij ook eens moeten proberen.

JACK   Mij niet gezien.

BEN   Waar was jij mee bezig?

JACK   Ik geef haar een keuze.

BEN   Haar? Wat, wie, Lies?

JACK   Ze kan kiezen voor de saaie conformist,
                  of de compromisloze rebel.

BEN   De compromisloze rebel.

JACK   *C'est moi!*

BEN Ze is slim.
Ze weet echt wel dat beleefdheid
iets anders is dan conformisme.

JACK Misschien. Misschien heb je gelijk.
Misschien is Lies het type
dat graag met een jonge versie van haar pa het bed in duikt.

BEN Jezus Jack.

Lies leunt uit haar slaapkamerraam, ze roept.

JONGE LIES Jack!

JACK *tegen Ben* Maar misschien ook niet.
tegen Lies Ja!?

JONGE LIES Ik ga mee hoor!
Naar Pinkpop.
Ik laat me de wet niet voorschrijven!

JACK Goed zo, jij kleine rebel jij!

JONGE LIES Het was gezellig, Jack.
Welterusten.
Jij ook Ben, slaap lekker.

BEN Lekker, ja.

Lies gaat weer naar binnen.

JACK De keuze is gemaakt.

BEN Hoezo?

JACK Ze riep mij.
Mij.
Niet jou.

BEN Wat betekent dat.
Wat betekent dat nou.
Dat betekent niets.
Ik heb haar gevraagd.
Ik.
Ik heb gevraagd of ze mee ging naar Pinkpop.
Jij niet.

JACK Jij hebt haar gevraagd.
Ja.
Bedankt daarvoor.
Ouwe koppelaar.

BEN Ik dacht dat we vrienden waren.

JACK In liefde en oorlog is alles geoorloofd.

BEN   Het is niet aardig.
              Niet eerlijk en niet aardig.

JACK   Niet aardig, nee,
              maar lekker is het wel.

BEN   Het is een rotstreek.

JACK   Je kent 'r niet eens, Ben.

BEN   Ach wat.

JACK   Je kent haar nauwelijks
              en je bent nu al helemaal stapel.
              Vind je dat zelf ook niet wat al te gek?

BEN   Soms weet je het gewoon, Jack,
              soms slaat de liefde je in het gezicht
              en dan kan je niks anders doen
              dan je armen openhouden
              en je ogen dicht. Hopend op een wonder.

Ben houdt zijn armen open en zijn ogen dicht, hopend op een wonder.

JACK   Zij kiest, Ben, zij, niet ik.

BEN   We zullen zien, voor wie ze kiest,
              er bestaan nog wonderen in deze wereld,
              we zullen zien.

JACK   Op Pinkpop.

BEN   We gaan in ieder geval naar Pinkpop.

De chirurg komt naar buiten.

CHIRURG   Staan jullie hier nou nog!

7. ZO FIT ALS EEN SCHOENTJE (NU)

De vader van Lies 'verandert' in dr. Thonen, de arts van Ben en Lies.

- BEN   Het spijt me, dokter, ik ga al,
                  ik wil uw tijd niet verdoen.
- Dr. THONEN   Onzin, Ben, we praten gewoon even verder,
                  je verdoet mijn tijd helemaal niet.
- BEN   Ik ben blij dat te horen,
                  ik was bang dat ik...
                  Dat ik het bij u verpest had.
- LIES   Ben, waar heb je het over?
- BEN   Maar we bedoelden het niet zo.
- Dr. THONEN   Wie denk je dat ik ben, Ben?
- BEN   Wat? Wie?
- LIES   Dit is Wiel, Ben.
- BEN   Wiel.
- LIES   Onze huisarts!
- BEN   Ja. Natuurlijk. Dat weet ik toch.
- Dr. THONEN   Dus dat kan je je wel herinneren.
- BEN   Natuurlijk kan ik me dat herinneren,
                  wat is dit voor een onzin,
                  wat doe ik hier?
- Dr. THONEN   Heeft hij dit al vaker gehad?
- LIES   Nee, niet dat ik weet.
                  Is het een beroerte,
                  heeft hij een beroerte gehad?
- Dr. THONEN   Zo ziet het er niet uit.
- BEN   Mooi.
                  Zullen we gaan?
- LIES   Dat is goed nieuws.
- Dr. THONEN   Nou...
- LIES   Dat is goed nieuws, toch?
- Dr. THONEN   Dat ligt eraan.
- LIES   Aan wat?
- Dr. THONEN   Aan wat er werkelijk aan de hand is.

BEN Er is niets aan de hand.
Ik ben zo fit als een schoentje.

LIES Hoentje.

BEN Ja dat weet ik best wel.

LIES Als het geen beroerte is,
wat is het dan?

Dr. THONEN We zullen nog wat tests moeten doen,
maar als het is wat ik denk, Lies, dan...

LIES Het zou slaaptekort kunnen zijn, toch?
Of iets hormonaals, omdat 'ie een dagje ouder wordt.

BEN Hoezo een dagje ouder,
ik ben zestig!

LIES Dat kan toch,
dat de hoe heet dat, de testosteron terugloopt,
dat dat dingen doet.

BEN Heb je klachten?
Ben ik niet mannelijk genoeg meer voor je?

LIES Ik vraag het alleen maar.

BEN Zestig is het nieuwe dertig,
wat zeg ik, twintig!

Dr. THONEN Je weet in ieder geval hoe oud je bent.

BEN Hoe zou ik de naakte vrouwen kunnen vergeten?

Dr. THONEN En je hebt je prioriteiten nog prima op een rijtje.

LIES Nou zeg!

Dr. THONEN Grapje, Lies.

LIES Ik vind er niks grappigs aan,
ik weet niet wat er aan de hand is,
maar ik vind er niks grappigs aan.

Dr. THONEN Sorry.
Je hebt gelijk.
Het is niet zo grappig.

LIES Heb je niet iets wat je voor kunt schrijven,
vitamines ofzo. Antibiotica. Visolie voor mijn part.

Dr. THONEN Visolie helpt hier vrees ik niet tegen.
Net zo min als antibiotica.

BEN Waar niet tegen?

Dr. THONEN Ben, luister, dit gaat lastig zijn,
ook voor jou, Lies,
zeker omdat je nog zo jong bent.

BEN Ik ben een jonge god.

LIES Je gaat niet zeggen wat ik denk dat je gaat zeggen.

Dr. THONEN Alle symptomen wijzen er wel op, Lies.

LIES Ik wil het niet horen.

Dr. THONEN Luister. Hij doet vreemde dingen, zei je.

BEN Dat doen we allemaal weleens.

Dr. THONEN Stemningswisselingen, vergeetachtigheid,
soms weet hij niet waar hij is.
Of wanneer.

LIES Als je het zo opsomt klinkt het erger dan het lijkt.

Dr. THONEN Lies.

LIES En het is pas een tijdje bezig,
misschien trekt het weg.

BEN Waar hebben jullie het over?

Dr. THONEN Ik zal meer onderzoek moeten doen,
maar ik denk dat we hier te maken hebben
met symptomen van vroegtijdige /

LIES / Nee.
Ik wil het niet horen.

Dr. THONEN Hij heeft de waterkoker op het theelichtje gezet.

LIES Een eerlijke vergissing.

Dr. THONEN Een gevaarlijke vergissing.

LIES U zegt het zelf.
Een vergissing.

Dr. THONEN Hoe sneller je onder ogen kan zien wat er aan de hand is,
hoe eerder we maatregelen kunnen treffen voor een goede begeleiding.

LIES Hou je mond!

BEN Lies!
Zo praat je niet tegen je vader!

LIES Jij ook, Ben.
Hou je mond.

Dr. THONEN Lies...

LIES   Ik wil gewoon van je horen dat het goed komt.
Dat het goed kan komen.

Dr. THONEN   Er is nog heel veel dat we niet weten,
zeker als het gaat om dit soort neurologische processen.

LIES   De medische wetenschap staat voor niks.

Dr. THONEN   Maar de kans dat het gewoon goed komt,
die kans acht ik erg klein.

LIES   Dus er is een kans.

Dr. THONEN   Eerlijk gezegd, nee.
Die is er niet.

LIES   Zeg het dan maar niet eerlijk.

BEN   Je moet altijd eerlijk zijn.

Dr. THONEN   Het lijkt me érg progressief, Lies.

LIES   Nog niet zo lang geleden betekende progressief iets heel anders.
Toen betekende dat leuke dingen, fijne dingen, jonge dingen.
Nu klinkt het als iets heel ellendigs.
Iets heel ellendigs dat heel snel gaat.

Dr. THONEN   Het spijt me.

LIES   Hij is zestig.
Zestig.
Hij is nog niet eens met pensioen!

BEN   Waarom klink je zo?

LIES   Hoor je wat de dokter zegt?
Hij zegt dat je ziek bent, Ben.

BEN   Ik voel me kwiek als een kwikstaartje.
Dus zo ziek zal ik niet wezen.

Dr. THONEN   Ja?
Voel je je goed, Ben?

BEN   Wie bent u?

LIES   Dat is de dokter, Ben.
Dat is Wiel, Ben, Wiel.

BEN   Aangenaam kennis te maken.
Ik ben Ben.

Dr. THONEN   Leuk je te ontmoeten Ben.

BEN   Maar dit bezoek is nergens voor nodig.
Ik ben niet ziek.
Ik ben een tijdreiziger.

LIES   Wat zeg je?

BEN   Ik ben een tijdreiziger, mama!

LIES   Ik ben het, Ben, Lies,
ik ben je moeder niet.

BEN   Wat?

Dr. THONEN   Dat kan je beter niet doen.

BEN   Waarom zeg je dat, mama?

Dr. THONEN   Dat zorgt voor onrust.
Als je hem tegenspreekt kan hij in paniek raken.

BEN   Ben ik geadopteerd?

Dr. THONEN   Beter is mee te bewegen.

LIES   Mee te bewegen.

Dr. THONEN   Dat is rustiger voor hem.
En ook, op termijn, voor jou.

BEN   Mama?

LIES   Maar ik ben zijn moeder niet!

Dr. THONEN   Dat is het punt niet.

LIES   Ik ben het verdomme niet, ik ben zijn vrouw!

BEN   Papa?

Dr. THONEN   Ze bedoelt het niet zo, Ben,
mama is een beetje overstuur.

BEN   Ben ik geadopteerd?

Dr. THONEN   Nee hoor, je bent niet geadopteerd.

BEN   Was het een grapje?

Dr. THONEN   Het was een grapje.

BEN   Hahaha. Slecht grapje.

LIES   *tegen arts* Misschien wordt hij nog beter.

BEN   Die grap?

Dr. THONEN   Dat is hoop tegen beter weten in.

BEN   Precies.

LIES   Hoop tegen beter weten in
dat is nog altijd hoop.

Dr. THONEN   Dat snap ik, Lies.
                  Ik snap dat je dat zo voelt.

LIES   Ja. In snappen ben jij heel goed.

Dr. THONEN   En ik snap ook dat je een beetje boos bent
                  en een beetje verdrietig. Dat mag ook.
                  Maar hoe sneller je accepteert dat hij ziek is,
                  hoe sneller je kan gaan werken aan het herstel.

LIES   Je zegt net dat er geen hoop is op herstel.

Dr. THONEN   Op jouw herstel, bedoel ik, Lies.

LIES   Doe eens niet zo neerbuigend, Wiel.

Dr. THONEN   Het spijt me. Vergeet dat ik het gezegd heb.

LIES   Vergeten, ja, dat schijnt inderdaad nogal in de mode te zijn.
                  Of niet, Ben?

BEN   Ben je boos, mama?

Dr. THONEN   Nee, je moeder is niet boos.
                  Ze is verdrietig.

8. ANDERS KOMT ER OOK WAT ANDERS (1965)

Bij Ben (dan 8 / 9 jaar oud) thuis. Kerstavond. Vader komt met een veel te grote kerstboom thuis. Nog zwart van het kolengruis.

MOEDER   Nee, ik ben niet boos lieverd.

VADER   Ze is teleurgesteld.

BEN   Teleurgesteld?

VADER   Dat is veel erger.
Duurt ook langer.

MOEDER   Je had je op z'n minst kunnen wassen.
Je ziet zo zwart als de duivel.

VADER   Ik héb me gewassen.

MOEDER   En hoe duur was die boom?

VADER   Hij komt van de hei.
De boer die ze verkoopt kan niet tellen,
ik heb de helft betaald.

MOEDER   De helft van te duur is nog altijd te duur.

VADER   Ach, wat maakt het uit,
het is kerstmis.

BEN   Kerstmis!

MOEDER   Veel te duur dus.

VADER   We kunnen ons echt wel een kerstboom veroorloven.

MOEDER   Oh ja? En hoe lang nog?

BEN   Zijn we arm?

VADER   We zijn niet arm.

MOEDER   Nee?
Ben je vergeten wat Den Uyl vorige week heeft gezegd?

VADER   Ik laat Den Uyl mijn kerst niet verpesten.
De doctorandus uit Buitenveldert
die vanuit de hoge hoogte neder komt gedaald
om ons hierbeneden te melden
dat hij hoogstpersoonlijk de mijnen komt sluiten.
Waar houdt 'ie zich mee warm dan,
als wij geen kolen meer voor hem winnen?
Met atomen? We leven toch niet in het jaar tweeduizend.

MOEDER   Je steekt je kop in het zand, Jan.

VADER Ja. Dat doe ik, ja.
Waar denk je dat ik die kolen vandaan haal?

BEN Uit onder de grond?

VADER Uit onder de grond, precies.
Kom. Laten we deze boom eens volhangen.

MOEDER Hij is veel te groot.

VADER Hij is groot hè!

BEN Hij is groter als mij!

MOEDER Groter dan ik.

BEN Ja, hij is ook groter als jou!

MOEDER Kijk nou uit Jan,
we krijgen krassen op het plafond.

VADER Nou én?

MOEDER Het huis is niet van ons!
Het is van de bouwvereniging!

BEN Niet ruzie maken.

VADER Jezus Maria!
Kunnen we godverdomme een beetje gezellig kerstmis vieren
het is wel de verjaardag van onze verlosser, ja?

BEN Niet ruzie maken!

VADER We maken geen ruzie.

MOEDER Ik maak me gewoon zorgen.

VADER Ik maak me ook zorgen Vera,
maar met zorgen stook je de kachel niet warm.
Het zal wel goed komen,
er komt wel wat anders.

MOEDER En anders?

VADER En anders komt er ook wat anders.
Ze laten ons niet zomaar in de steek.
Het komt wel goed, toch jongen?

BEN Het komt wel goed, zeker weten.

9. WE PAKKEN DE FIETS EN GAAN GEWOON (NU)

LIES   Wat zeg je?

BEN   Het komt wel goed, zeker weten.

LIES   Ja?
Denk je dat?

BEN   We pakken het een dag per dag,
sneller kan de aarde toch niet draaien.
En we gaan in ieder geval naar Pinkpop.

LIES   Ben, lieverd, ik dacht...
misschien slaan we dit jaar beter een keertje over.

BEN   Waarom zouden we dit jaar overslaan?
We gaan ieder jaar samen naar Pinkpop.

LIES   Na wat Wiel heeft gezegd...

BEN   Onzin.
Wat weet hij er nou van.

LIES   Hij is dokter.

BEN   Ik ben zelf dokter.

LIES   Fysiotherapeut.

BEN   Ja.
Nou.
We gaan gewoon.
We pakken de fiets en gaan gewoon.
Het heeft geen zin om op mijn reet te blijven zitten.

LIES   En als je valt?

BEN   Dan sta ik op.

LIES   En als je verdwaalt?

BEN   Je maakt het te groot, Lies,
er is niet zoveel aan de hand.
Ik vergeet wel eens wat,
dat betekent niet dat ik /

LIES   / jij weet niet hoe het is.

BEN   Hoezo weet ik niet hoe het is?
Het gaat toch over mij?

LIES   Jij vergeet het.

BEN   Je moet me niet behandelen als een oude man,
ik ben geen oude man.
Dus hou daarmee op.

Je moet niet zo bezorgd kijken,
je moet kijken met begeerte in je ogen,
ik wil niet dat je me ziet als een patiënt.

LIES Ik ook niet.

BEN Ik wil dat je geil van me wordt.

LIES Maar Wiel zei...

BEN Wat weet die kwakzalver er nou van.
Ik ben een jonge god.
Dus wat nou diagnose.

LIES Ja.
Jij bent mijn jonge god.

BEN Ik zit barstensvol met feitjes.
Vraag maar iets.

LIES Daar heb ik geen zin in, Ben.

BEN *You can't always get what you want,*
hit van The Rolling Stones,
staat op het album *Let it bleed*.

LIES Je hoeft je niet te bewijzen.

BEN Jimmy Miller op drums,
die op de A-kant van deze single,
Honky Tonk Woman, de koebel hanteert.

LIES Oké, Ben, je hebt een fenomenaal geheugen.

BEN Zanger Mick Jagger.
Bij zijn derde vrouw, Jerry Hall
kreeg hij zijn derde dochter, Elizabeth.
Zo heet jij.

LIES Zo heet ik.

BEN Dus.

LIES Feitjes zeggen niet alles.
Het gaat niet om feitjes,
het gaat om herinneringen,
om gedrag, om... om wie jij bent,
wie wij zijn.
Het gaat om jou en mij, om... leven.

BEN Ik weet alles nog, álles.
Test me maar!

LIES Ik ga je niet testen.

BEN Maar je gaat wel mee naar Pinkpop.

LIES Ik zou graag willen.

BEN Het begint bij de wil,
de rest gaat vanzelf.

LIES Weet je nog, onze eerste Pinkpop samen?

BEN *lief bedoeld* Ik dacht dat je me niet zou testen.

LIES 1979.

BEN 1979
"Op het festivalterrein verkopen dames
van middelbare leeftijd van de Rutgerstichting condooms
en vertellen de jongemannen er meteen bij hoe ze werken...
Dat hadden de dames overigens misschien beter
al een dag eerder kunnen doen. Immers zo'n 15.000 Pinkpopers
van beide geslachten trekken reeds op Pinksterzondag naar Zuid-Limburg
en overnachten in de omgeving van het festivalterrein
in tentjes of gewoon in slaapzakken onder de Geleense hemel."

LIES Ik weet het nog.

BEN Ik zal het nooit vergeten.
Onze eerste keer.

LIES Ja.

BEN En je eerste keer met Jack.

LIES ...ja.
Met alles wat je vergeet
blijf je dat natuurlijk onthouden.

BEN Hoe zou ik dat kunnen vergeten.

"Het is druk. Te druk.
En het is warm. Drukkend warm.
Al snel gaan de kleren uit."

10. WAAROM ZOU IK KIEZEN? (1979)

- BEN   Volgens mij zag ik Mick Jagger!
- JACK   Iedereen heeft zich uitgetkleed,
                  waarom volg jij het goede voorbeeld niet?
- JONGE LIES   *You can't always get what you want.*
- BEN   Is Mick Jagger hier?
                  Komt hij optreden?
- JACK   Elvis komt optreden.
- JONGE LIES   *doet haar vader na* The King?
- JACK   Hahaha.
- BEN   The King is dead, long live The King!
- JACK   Over een paar jaar sta ik hier.
                  Ben ik de Nieuwe Koning!
                  Wacht maar af.
- JONGE LIES   Waar heb jij het meest zin in?
- BEN   The Police. Denk ik.
                  zingt So Lonely... So Lonely...
- JONGE LIES   En jij?
- JACK   In jou.
- JONGE LIES   Hahaha.
- BEN   Jack...
- JACK   Én... in een stickie.
- JONGE LIES   Heb jij wiet bij je?
- BEN   Dat kan echt niet Jack.
- JACK   Het kan niet
                  en toch is het zo,
                  rara hoe kan dat.
- BEN   Dat is hartstikke illegaal man.
- JACK   Peter Tosh staat in de wietmist op het podium,
                  boven ons cirkelen vliegtuigjes die *Legalize It* voortslepen
                  en Jackie hierbeneden mag geen stickie opsteken?
- BEN   Straks worden we opgepakt.
- JACK   Door wie, The Police?
- JONGE LIES   Hahaha.

JACK Doe toch niet zo saai.
Neem een hijsje.

BEN Ik sla even over.
Ik wil helder blijven.

JONGE LIES Ik wel. Kom maar.
Geef mij maar een hijsje.

BEN Lies!

JACK Een hijsje voor een kusje.

BEN Jack!

JONGE LIES Klinkt als een eerlijke ruil.

Jack en Lies kussen. Het begint als een klein kusje, maar het escaleert snel.

Ben zit er ongemakkelijk bij.

JACK Zij kiest, Ben, zij, niet ik.

BEN Zal ik anders verdwijnen?

JONGE LIES Nee, waarom zou je?

BEN Nou, wat Jack zegt, je hebt gekozen.

JONGE LIES Waarom zou ik kiezen?

JACK Oh?

BEN Ik snap het niet?

JACK Groovy hoor.

JONGE LIES ik kan jullie allebei wel aan.

BEN Maar wat... wat.. wat bedoel je daarmee?

Lies kust Ben.

BEN Oh.

JACK Een wonder!

Lies kust Jack.

BEN Oh.

JONGE LIES Net de drie musketiers.

JACK Een voor allen, allen voor een!

JONGE LIES Zullen we dan toch maar die kleren uitdoen?

Ze trekken hun kleren uit. Jack en de Jonge Lies met enthousiaste overtuiging. Ben met gene, houdt zijn onderbroek aan. Het begint te regenen. Ze dansen, zoenen, vrijen door. Elvis Costello zingt I'm Singing in the Rain.

PAUZE

11. D'ARTAGNAN (TOEN / NU)

BEN   Die zomer ging nooit voorbij.
                 Zo voelde het.
                 Zo had het moeten zijn.

                 Een eeuwig drijven in vrijheid,
                 liefde, vriendschap. Genot.

                 Wie heeft er nooit zo'n zomer gehad,
                 wie, die jong is geweest,
                 heeft nooit het gevoel gehad
                 dat het eeuwig zo moest blijven.

                 Nostalgie in het moment zelf.

                 Natuurlijk zie je wolken in de verte
                 maar zolang de zon schijnt
                 maal je niet om storm of regen,
                 zolang het warm is
                 denk je niet aan de kou die komt.

                 We doen alles samen.
                 Alles.
                 Ja. Ook dat.

                 Alles is een grote gloeiende...
                 hoe zeg je zoiets, zonder klef te worden,
                 dat kan denk ik niet,
                 alles is een grote gloeiende
                 kippenvet hart in de keel
                 vlinders vlinders in al mijn ingewanden

                 liefde is niets dan clichés
                 en wij delen het gedrieën.

                 Samen.

                 En natuurlijk hoop ik op
                 op een keuze
                 hoop ik dat dit een proefperiode is

                 ik bedoel
                 er zijn drie musketiers, ja
                 maar er is maar één D'Artagnan

                 ik hoop dat ze zal zien
                 dat een leven met mij,
                 dat dat toekomst heeft
                 en dat dat met Jack
                 nou ja

heldere vlammen branden het snelst
op

en ik
ik maak werk van mijn toekomst
ik ga studeren

ja

mijn moeder vindt een baan
en ik
ik kan gaan studeren

geneeskunde

ze hebben niks anders in Limburg
geen Nederlandse taal- en letterkunde
en voor rechten, stoffige zoi, moet ik ook weg,
maar ik wil in de buurt van mijn moeder blijven

en van mijn geboortegrond

want al lukt het je je wortels af te kappen:
als je van Limburg bent groei je nergens weer opnieuw

ja

en die angst voor bloed zal ik wel overwinnen
ik heb het gevoel dat ik alles kan overwinnen
deze zomer

ja, ja, ik ga hetzelfde studeren als Lies
liegt maar da's toevallig

wel handig
misschien kunnen we woonruimte delen

hoe dan ook, ik ga vooruit
ik ben een partij
of, tenminste, ik ben op weg een goede partij te worden
een huwelijkskandidaat

en misschien loop ik op mezelf vooruit
overmoed
ik blijf hopen dat ze voor mij zal kiezen

soms moet je je armen open houden
en je ogen dicht
hopend op een wonder

JONGE LIES Ben, we moeten even praten.

BEN Is het tijd om te kiezen?

JONGE LIES Soort van.

BEN En je kiest voor mij.

JONGE LIES Ben,
ik ga met Jack mee.

BEN Je kiest voor Jack.

JONGE LIES Ik kies voor weg gaan.
Jack gaat weg.

BEN Jack gaat weg.

JACK Ik heb een baan aangeboden gekregen.
Roadie. Ik ga op toer man!
Eindelijk de wereld zien.

BEN Roadie.

JACK Ja, ik begin met kisten sjouwen,
maar je zal zien,
binnen de kortste keren zien ze mijn talent,
kan ik zelf een plaat opnemen,
een hit scoren, ik word beroemd, Ben,
beroemd, ik kom pas terug als ik beroemd ben.
Als ik op het hoofdpodium van Pinkpop sta!

Ik zeg dit godverlaten land vaarwel
ik ga de globe over dolen!

JONGE LIES En ik ga mee.

JACK Ga ook mee man.

BEN Ik kan niet weg.
Mijn moeder...

JACK Je moeder redt het wel alleen.

BEN Ik ga studeren.

JACK Hetzelfde als haar vader...

BEN Hetzelfde als jij, toch?

JONGE LIES Ik wil de voetstappen van mijn vader niet in.

BEN Wat is daar mis mee?

JONGE LIES Niets.
Alles.
Ben, ik wil dit leven niet.
Niet nu.
Ik weet niet eens of ik nog wel wil studeren.
Dat kan allemaal toch later?

BEN Wat is er met je gebeurd?

JONGE LIES   Niks.
                     Alles.
                     Ik heb mijn ogen open gedaan.

BEN   Ik wil niet weg,
                     ik kan het niet.
                     Ik kan niet weg.

JONGE LIES   Nee.

JACK   Ik zei het toch.

BEN   Je kent me.

JACK   Ja.
                     Voor jou is de wereld hier groot genoeg.

JONGE LIES   Voor mij niet.

BEN   Stil eens.

JONGE LIES   Ben...

BEN   Ssst.

LIES   Ben?

BEN   Ssst.
                     Stil zijn.

JONGE LIES   Wat doe je?

JACK   Wil je een hijsje,
                     tegen de schrik?

BEN   Ssst.

12. GEZELLIG (NU)

- BEN   Ik zei stil!
- LIES   Ik zeg helemaal niks.
- BEN   Stil, bek dicht, stil,
ik wil dat jij geen woord meer zegt,
geen woord!
- LIES   Hallo.
- BEN   Jij wil me kapot hebben, is dat het?
Dat jij me helemaal kapot wil maken.
- LIES   Oké, Ben, dit is niet gezellig.
- BEN   Flikker op met je gezellig.
Jij smijt mij in een hoek,
jij pist op mij,
en dan moet ik het gezellig houden?

Lies knipt met haar vingers.

- LIES   Ben. Kom er even bij,
hallo, kijk mij eens aan.
Mij!
- BEN   Wat denk jij wel,
je rukt mijn hart eruit,
schijnt in het gat dat over is gebleven
en denkt dan dat je glimlachend terug mag komen?
Hoe durft jij weg te gaan!
- LIES   Ik?
Ik ga nergens heen!
Jij bent het die uitcheckt,
erger nog
jij gaat niet alleen weg
je verdwijnt,
en ik, alles wat ik voor jou ben,
ik verdwijn met jou mee.
- BEN   Ja, geef mij maar de schuld.
Kom nou toch!
- LIES   Ja, ik geef jou de schuld, ja,
ik heb hier niet voor gekozen hè,
ik heb hier geen ja tegen gezegd,
ik ben hier niet mee getrouwd!
- BEN   Ik toch ook niet!

stilte

BEN Ik toch ook niet, Lies.

LIES Nee.

BEN Waar ben ik toch?
Waar zijn we?
Wat moet ik doen?

LIES Ik weet het niet.

BEN Ik kan dit niet.

LIES Het is goed,
ik ben hier.
Ik ben hier.

Stilte.

BEN Waar heb ik het nou gelaten?

LIES Gelaten.

BEN Dat ding, dinget, die tent, die Eskimo.
Ga je mee naar Pinkpop, Lies,
allemaal in de blote kont, echt waar,
je weet niet wat je ziet!

LIES Ben.

BEN De naakte vrouwen, die vergeet je niet hoor, oh nee.

LIES We moeten praten.

BEN De grootste boom die je ooit zag.
Palmboom.
Potplant.
Kerstboom.

LIES Dit gaat zo niet.
We moeten praten.

13. (1970)

Bij Ben (13 / 14) en zijn ouders thuis. Kerst 1970. De Vader van Ben komt met een enorme kerstboom thuis, een nóg grotere dan die van 1965.

VADER   Ik heb geen zin om te praten.

MOEDER   Die boom moet terug.

BEN   Zo pa.
                  Dat is een grote boom.

MOEDER   We hebben hier het geld niet voor.

VADER   Komt wel goed.
                  Het komt altijd goed.

MOEDER   Dat zeg je al vijf jaar.

VADER   Dan heb ik al vijf jaar gelijk.

MOEDER   En hoe duur was die boom?

VADER   Hij komt van de hei.

MOEDER   Dat verhaaltje ken ik.

VADER   De boer die ze verkoopt kan niet tellen,
                  ik heb de helft betaald.

BEN   Slim.

MOEDER   De helft van te duur is nog altijd te duur.

VADER   Ach, wat maakt het uit,
                  het is kerstmis.
                  We kunnen ons echt wel een kerstboom veroorloven.

MOEDER   Oh ja?
                  Waar haal je het geld vandaan dan?
                  Heb je de loterij gewonnen?
                  Of heb je een dertiende maand bij je uitkering gekregen.

VADER   Wees blij dat ik het niet verzuip,
                  zoals genoeg andere kompels,
                  of aan een andere vrouw verkwist.

MOEDER   Jij een andere vrouw?
                  Dat gebeurt nooit.

VADER   Dat klopt.
                  Ik wil alleen jou.

BEN   Gadverdamme.

VADER   En we hebben iets te vieren.

MOEDER Jaja,
de geboorte van onze verlosser zeker.

VADER Ja, die ook.
Maar ook...
Ik heb een nieuwe baan.

MOEDER Wat?
Hoe?

VADER Soms moet je je armen opendoen,
je ogen dicht
en wachten op een wonder.

MOEDER Echt?
Waar?

VADER En soms moet je gewoon mazzel hebben.
Bij de DSM.
Operator.
Zwaar werk, maar wel schoon.
Schoner dan dat gat in de grond in ieder geval.
Ik hoef nooit meer een pneumatische afbouwhamer in de klauwen te nemen
om de losse stukken in de schacht kapot te boren.

BEN Geen gevaarlijk werk.

VADER Mij kan niks overkomen.
Beloofd.

MOEDER Dat is inderdaad een wonder.
Godzijdank en Maria twee keer dubbel.

BEN Dus het is goed,
dat de mijnen dicht zijn,
het is veilig nu, voor jou.

VADER Misschien. Ik weet het niet.
Het blijft een rotstreek, van die uil.

MOEDER Ik ben in ieder geval blij dat je die eeuwige nacht niet meer in hoeft.

VADER Limburg had onafhankelijk van Nederland moeten blijven.
We hebben ons niet voor niets in 1830
samen met de Belgen afgescheiden van die Hollanders.

Als we zélf de mijnen hadden geëxploiteerd,
en niet al dat geld hoppa naar Den Haag hadden gedragen,
dan waren we nog altijd rijk geweest.

MOEDER Denk je dat dat geld naar de kompels was gegaan?

VADER Het was in ieder geval in de buurt gebleven.
We hadden nu nóg van de rente kunnen leven.

De rijkste provincie van Nederland, waren we,
ze sluiten de mijnen en poef, achterstandsgebied.

Opgegeven land.

Weggezakt in het afvoerputje van de Hollanders.

De wereld gaat van kolen naar gas.

Maar is dat verstandig?

Met gas kan je zo je kop in een oven steken,
maar met kolen pleeg je geen zelfmoord.

MOEDER   Nou, gezellig hoor, met kerst.

VADER   Hoe dan ook, jongen,
beloof me dat je nooit een Hollandse trouwt.
Goed?

BEN   Goed.

VADER   Beloofd?

BEN   Ik beloof het.

VADER   Nu.
Doe je armen open en je ogen dicht
en hoop op een wonder.

14. LEEF IN HET NU! (NU / 1979)

Ben heeft zijn armen open en zijn ogen dicht, hopen op een wonder.

BEN Mijn armen open en mijn ogen dicht
en ik hoop op een wonder.

JACK De wonderen zijn de wereld uit, Ben.

LIES Ik ook, maar als de wonderen niet komen,
dan moeten we misschien aan iets anders denken.

BEN Jij bent mijn wonder.

JACK God heeft ons allang verlaten.
Alleen de duivel waart nog rond.

BEN Zie je dat dan niet?

JONGE LIES Ben...

LIES Ik zie het, ik weet het.
Jij bent mijn wonder.

BEN Ik hou van je.

LIES Ik hou van jou.

JONGE LIES Zulke grote woorden.

JACK Romantiek is dood, Ben,
ga nou eens leven!

BEN Ik leef!

JACK Ga dan ook weg,
verdwij, niemand wil je hier!

BEN Ik blijf.
Ik wil hier blijven.

LIES Dat snap ik, Ben.
Dat wil ik ook.

BEN Wat?
Ja, ja!
Ik wil dat je blijft!

JONGE LIES Wat je wil is niet altijd wat je krijgt.

LIES Ik blijf in ieder geval in de buurt.

BEN Wat?

LIES En we beginnen met een paar uur,
alleen om te kijken hoe het is.

JONGE LIES Ik kan niet blijven, Ben.

BEN Blijf hier.

LIES Ik ben hier.

BEN Dit is heel verwarrend.

JONGE LIES Vind ik ook.
Heel verwarrend.

LIES Het is voor mij ook niet makkelijk.

BEN Natuurlijk wel.
Het is heel makkelijk.
Om hier te blijven.

JONGE LIES Voor mij niet.

LIES Begrijp je wat ik tegen je zeg?

BEN Natuurlijk begrijp ik het.
Ik ben niet gek!

LIES Wanneer ben je?

BEN Wanneer ik ben?

LIES Welke dag is het, waar ben je?

BEN Ik ben hier en nu,
het is zaterdag 8 april 2017¹
hij kijkt op zijn horloge
kwart over negen precies.
Ik ben hier en nu, bij jou.

LIES Ok. Blijf even hier.
Ik probeer je iets te vertellen.

BEN Jij, jij moet hier blijven.
Ik wil je niet kwijt.

LIES Je raakt me niet kwijt.

JACK Bennie bang Bennieboy?

BEN Ik ben nergens bang voor.

LIES Goed zo.
Ik ook niet.

BEN Ik ga nergens heen.

LIES Ik vind het ook lastig.

JONGE LIES Dat is het probleem,
jij gaat nergens heen.

---

¹ Dit verandert per avond natuurlijk.

JACK   *[in slecht Engels uitgesproken:]*
It's better to burn out
than to fade away...

BEN   Ik verdwijn niet,
niet langzaam, niet snel,
ik verdwijn niet.

JACK   Poef weg.

LIES   Het is maar tijdelijk.
De dokter heeft het voorgesteld
en ik denk dat hij gelijk heeft.
Ik wilde er niet aan,
maar ik denk dat hij gelijk heeft.

BEN   Waar heb je het over?

LIES   Heb je geluisterd,
heb je gehoord wat ik je probeer te vertellen?

BEN   Ja, ja, natuurlijk.
Maar kan je het nog eens zeggen?

LIES   Het is niet eerlijk.

BEN   Nee.

JACK   Maar lekker is het wel.

LIES   Na het verlangen komt het verlies.
En dat is niet eerlijk, Ben.

JACK   Niet eerlijk, nee,
maar lekker is het wel.

LIES   Je werkt je hele leven,
je vecht hard, om iets op te bouwen,
een leven stevig neer te zetten
een jij en ik, stevig neer te zetten,
dat hebben we gedaan, jij en ik,
wij staan stevig in dit leven, ons leven.

En ik ben niet klaar met dit leven.
We lachen nog, we drinken nog,
we zien de wereld nog, we neuken nog,
Ben, we neuken nog, ik wil dat we nog neuken, Ben!

BEN   Ik ook.

JACK   Geil.

LIES   We zijn geen bejaarde ouwe sloffen
die na een lang leven achterover leunen
die denken, nou, het is goed zo,

laat de tijd, de dood, de vergetelheid mij maar halen,
nee, godverdomme, Ben, wij neuken nog!

BEN Wij neuken nog.

LIES Ik heb recht op een toekomst met jou!

JACK Op de toekomst kan je niet vertrouwen,
leef in het nu!

LIES Wat blijft erover van een leven
als we geen herinneringen meer delen?
Als het leven wat we hadden
alleen nog in mijn hoofd bestaat
en er een grote inktvlek door je geheugen wolkt
en alles zwart maakt?

Wat gebeurt er als ik uit jouw hoofd verdwijnt,
wat is 'wij' als er voor jou geen 'wij' meer is?

JACK Ze wil je niet.

LIES Is dat leven dan weg?
Is dat leven dan niet geleefd?

JACK Hou je ogen open voor een wonder,
en je ogen dicht, zodat je niet ziet
hoe het leven aan je voorbijdrijft
en zij, jouw armen voorbij, in de mijne blijft.

BEN Hou op. Hou op!

LIES Jij! Jij moet ophouden!

BEN Er is niks aan de hand,
ik ben gewoon een beetje moe.

LIES Je bent je verstand aan het verliezen Ben.

BEN Waar heb je het over?
Ik ben helemaal niets aan het verliezen.

JACK Volgens mij heb je al verloren.

LIES Ik heb het over... over waar we het de hele tijd over hebben!
Ik heb het over je ziekte!

BEN Ziek?
Ik ben niet ziek?

LIES Ik heb het over de opvang!

BEN Opvang?

LIES Luister je dan helemaal niet naar me?

BEN Ik ben gewoon een beetje moe.
 Het leven is hier, gewoon,
 ik kan het grijpen, ik moet gewoon zorgen
 dat ik het niet laat vallen.
 Ik moet het gewoon vasthouden,
 dan gaat er niks mis. Er is niks mis met mij.
 Ik ben gewoon een beetje moe.

LIES Je bent niet gewoon een beetje moe!

BEN Gewoon een beetje moe!

JACK Ga effe lekker slapen dan vogel.

LIES Ben...

BEN Nee!

LIES Niet boos zijn.

JACK Waarom doe je nou zo boos?

JONGE LIES Ben je boos op me?

BEN Ik ben niet boos,
 ik ben verdrietig.

LIES Ik ben ook verdrietig.
 Ik wil je niet kwijt.

BEN Waarom kies je dan voor hem?

LIES Voor wie?

BEN Voor Jack!

JONGE LIES Ik kies niet voor Jack,
 ik kies voor weggaan.

LIES Ik kan dit niet alleen.

JACK Zij kiest, Ben, zij, niet ik.

BEN Ik snap het niet.
 Waarom Jack?

LIES Van alle plekken in je verleden
 waar je in kan verdwalen,
 alle liefde die wij hebben gedeeld,
 onze reizen, onze feesten, alle seks /

JACK / heerlijke seks /

LIES / waarom verdwaal je nou in die ellende?

JACK Oh man wat een heerlijke seks.

BEN Waarom?

LIES Ja, waarom?

JONGE LIES Er is een wereld te zien
en ik heb maar een vlinderleven tijd.

BEN Ik hou van jou!

JONGE LIES Dat is precies wat ik bedoel, Ben,
ik zoek geen liefde, ik zoek...

BEN Wat is er mis met liefde!

JONGE LIES Niets, maar...

LIES Niets, maar liefde alleen...
ik kan het niet alleen.

JONGE LIES Dat soort grote, definitieve opmerkingen...
ik weet me er geen raad mee.
Die... romantiek.
Ik heb een schip nodig, geen anker,
een horizon, geen grond.

BEN Jack is een schip.

JONGE LIES Ja.

BEN Ik ben grond.

LIES Ja.

JONGE LIES Dat bedoel ik niet zo.
Jij bent geaard, dat bedoel ik.

BEN Tuinaarde ofzo.
Bemeste tuinaarde.

JONGE LIES Jij bent een goede man.

BEN Nou dan.

JONGE LIES Voor het juiste meisje.

BEN Dat juiste meisje ben jij.

JONGE LIES Dat ben ik niet.
Nu in ieder geval nog niet,
niet in deze fase van mijn leven.

LIES Je bent jezelf niet meer.

BEN Nee.

JONGE LIES Het spijt me.

LIES En het is niet meer veilig.

BEN Wat?

JACK   Nou Ben.

BEN   Wat?

JACK   Je hebt het geprobeerd,
en het is je niet gelukt.

LIES   Ik heb het geprobeerd, echt,
maar het lukt me niet.

BEN   Wat?

JACK   Wees sportief en
neem gewoon je verlies.

BEN   Nee.

LIES   Ik kan niet de hele dag, iedere dag,
ik ben je verpleegster niet.

BEN   Nee!

LIES   Het is om te beginnen maar een paar uur per dag,
om te kijken of het wat is.

BEN   Nee!

JONGE LIES   Je moet niet gaan schreeuwen.

LIES   Je moet niet gaan schreeuwen.

JACK   Schreeuw het uit!

BEN   Nee!

LIES   De dokter heeft me een plek aangeraden.
Een heel goede instelling.

JACK   Nou, met die instelling kom je d'r wel.

BEN   Instelling, wat nou instelling!

JACK   Zo negatief!

LIES   Geen instelling, een plek waar...
waar ze meer ervaring hebben dan ik.

BEN   Je doet me weg.

JONGE LIES   Zo zit het niet.

LIES   Zo zit het niet.

BEN   Je wil niks meer met me te maken hebben.

(JONGE) LIES Ik wil iets doen, iets proberen.

BEN   En ik?

LIES   Ik doe het voor jou.

JONGE LIES   Ik leef niet voor jou.

JACK   Geef het gewoon op man.

BEN   Ik wil het niet!

(JONGE) LIES   Ben, alsjeblieft...

BEN   Ik wil het niet,
                      ik wil het niet!
                      IK WIL HET NIET!

Chaos. Donkerslag

15. MIST IS KOUD (BUITEN DE TIJD / 1975)

Iedereen weg. Ben is alleen.

BEN   Hallo?

                  Hallo, is hier iemand?

                  Waar ben ik nou toch,
ik weet dat ik hier ben – waar ben
dat ik het hier ken
en toch komt niets hier me bekend voor.

                  Dikke mist.
Of zit ik hoog in de lucht
vele hemels boven de zevende
of nee ik zweef de wolken in.

                  Mist, dat is een grondwolk, dat weet ik nog wel,
zo erg zal het dus wel niet met mij gesteld zijn.
Mist. Ik kan geen hand voor ogen zien,
of zou het psychosomatisch zijn?
Dat het eigenlijk ergens anders voor staat.
Of nee, dat heet metaforisch, jaja, dat weet wel hoor,
ik ga Nederlandse taal- en letterkunde studeren
dus dan zou ik dat niet weten. Mist.
Ik kan geen hand voor ogen zien,
of zou het psychosomatisch zijn?

                  Wacht dat had ik al gezegd.

                  Lies!

                  Waar ben ik?

                  Ach, nu ja, goed, als ik het vergeten ben
dan was het vast niet zo belangrijk.
Wat ik niet meer weet, dat mocht vergeten!

                  Hoeveel kan je vergeten
tot je als mistig wezen in een mistige wereld woont,
waar verdwaal je?

                  Wanneer ben ik?

VADER   Jongen, ben jij dat?

BEN   Ben jij niet op je werk?

VADER   Ik kom niet meer thuis, jongen.

BEN   Hoezo kom jij niet meer thuis
natuurlijk kom jij thuis
moeder zit op je te wachten.

VADER   Het was een kwestie van tijd, jongen /

BEN / we eten zuurvlees vanavond /

VADER / dat er bij een breuk een gaswolk zou ontstaan die op de fakkel kwam aandrijven.
Het is eigenlijk een wonder dat het zo lang goed is gegaan, als je het zo beschouwt.

BEN Waar heb je het over?

VADER Ik weet niet of ik eerst het vuur zie of de klap hoor. Het klinkt als een witte flits, ziet eruit als een bulderende dreun, ik weet niet meer wat boven is, wat onder, er kleeft iets aan me, vloeistof, gas, het is het vuur dat aan me kleeft, ik brand.

De eerste klap luidt het applaus in, leidingen barsten, tanks scheuren, vlammen klieven zonder moeite door metalen wanden heen het glas wordt uit zijn sponningen gerukt raast als manshoge messen door de lucht de lucht die niet meer als adem is te halen vonken schieten mijn luchtpijp in, mijn longen verschroeien, een glasscherf, jij past er drie keer in, splijt mij, snijdt mijn linkerarm en een flink stuk van mijn tors van mijn lichaam af – dit is geen ramp die ik ga overleven jongen, het spijt mij, maar ik kom niet meer thuis.

BEN Mama maakt zuurvlees vanavond, pap, je lievelings, met frieten.

VADER Dat is lekker, Ben.
Ik weet niet of ik stik, verbrand of teveel bloed verlies, alle drie, denk ik, maar ik weet niet welke oorzaak het eerste tot mijn dood leidt.

BEN Je zei dat je veilig was, bovengronds, de mijnen uit, je zei dat jou niks zou overkomen.

VADER Dat zei ik, ja.

BEN Je hebt gelogen.

VADER Het spijt me, de dood is sterker dan mijn wil.

BEN Ik wil het niet!

VADER   Ik ook niet, Ben,
zorg jij voor je moeder?
Je mag haar niet alleen laten, hoor je dat?

BEN   Ja pap.

Pap?

Waar ben je pap?

Ik zie je niet in de mist.

Wat ruik ik toch?

Dit is geen mist.
Mist is koud
dit hier is... het is hier heet...

Trillende hitte
vlammen
hete mist – dit is rook
waar ben ik,
papa?

LIES   Wat gebeurt hier?

BEN   Ik wil het niet,
ga weg,
ik wil het niet!

LIES   Ben!

BEN   GA WEG!

LIES   Ben idioot wat ben je aan het doen!

BEN   Ik wil je niet vergeten!

Lies grijpt een brandblusser, ze blust een vuur dat kennelijk door Ben is aangestoken, zonder dat hij zich hiervan bewust was.

LIES   Waarom doe je dat!

BEN   Ik wou... ik wou...
Wat stinkt het hier?

LIES   Je wou wat?
Wat!?

BEN   Het gasstelletje uitproberen,
voor op Pinkpop,
op de camping,
ik wou kijken of het gasstelletje het nog deed.

LIES   Wat heb je erop gelegd?
Wat is dat?

BEN

Wat...
ik weet niet...
wat...
Lies?

16. IK STOP JE NIET WEG (NU)

- LIES   Het komt geen dag te laat.
Ik kan hem geen seconde alleen laten.
De iglotent.
Hij heeft de iglotent op het gasstelletje gelegd.
- BEN   Ja.
We gaan naar Pinkpop.
Als ieder jaar.
- Dr. THONEN   Juist.
- BEN   Wat bedoel je, *juist*,
wat is dat voor een neerbuigende toon?
- Dr. THONEN   Het spijt me,
zo bedoel ik het niet.
- BEN   Ik hoef hier niet te zijn.
Ik ben zelf arts,
ik kan prima een eigen diagnose stellen.
- LIES   Je bent fysiotherapeut.
- BEN   Ik ben gezond.
Zo. Klaar.
Mag ik nu naar huis?
- Dr. THONEN   Luister, Ben, ik snap dat het verwarrend is.
- BEN   Jij snapt niks.
- Dr. THONEN   Begrijp je dat je brand hebt gesticht.
- BEN   Een ongelukje.
- LIES   Je had wel dood kunnen zijn!
- BEN   Ach kom, een paar vlammetjes.
- LIES   Ben!
- BEN   Ik weet dat ik brand heb gesticht,
ik bedoel veroorzaakt,
maar het was per ongeluk,
het was een ongelukje.
- LIES   Je wist niet eens dát je het deed.
- BEN   Natuurlijk wel mama.
- LIES   Ben!
- BEN   Grapje!
Grapje, jezus, ik ben dan wel oud
maar ik kan nog wel een grapje maken.

Dr. THONEN Snap je dat je vrouw van streek is.

BEN Ik zie het.

Dr. THONEN Snap je het ook?

BEN Ja... nou ja
ja
ik ben niet zo dom als ik eruit zie hoor.

Dr. THONEN Je vrouw kan niet voor je zorgen.

BEN Dat vraag ik ook helemaal niet.

Dr. THONEN Ben, je moet inzien dat je verzorging nodig hebt,
dat je... dat je af en toe weg valt
en dat het dan niet mogelijk is om je alleen te laten.

BEN Stop je me weg?

LIES Ik stop je niet weg.

BEN Wil je van me af?

LIES Nee...

BEN Alweer?

LIES Ik wil alleen... ik wil alleen wat het beste is voor jou,
ik kan het niet alleen.

BEN Maar ik hou van jou.

LIES Ik ben je vrouw, niet je verpleegster.

BEN Dat vraag ik toch ook niet van je?

LIES Ik kom langs. Elke dag.
Vaker nog. Elke dag een paar keer.

BEN Je ziet het niet meer hè,
een toekomst, niet met mij erin.

LIES Jawel, natuurlijk wel, ik heb alleen een beetje hulp nodig.

BEN No Future, Lies.

LIES Wat zeg je?

BEN Als je me weg stopt,
dan is er No Future.

17. EEN VLINDER KLAPT DUBBEL BIJ TEGENWIND (1985)

Ben op Pinkpop. Hij heeft Lies en Jack sinds 1979 niet meer gezien. Dan komt hij Lies tegen.

BEN Lies?

JONGE LIES Ben?

BEN Dat is... dat is lang geleden zeg.

JONGE LIES Zes jaar.

BEN Zes?

Zo.

Ik heb het niet zo bijgehouden.

JONGE LIES En dan kom ik je op Pinkpop tegen.

BEN Waar anders.

Ik heb geen jaar overgeslagen.

JONGE LIES Ik zat altijd in het buitenland.

BEN Ja.

Natuurlijk.

Op avontuur.

JONGE LIES Op avontuur.

...

JONGE LIES Het is rustig, of niet?

Ik ken bijna geen van de bands die hier staan.

BEN U2 zou komen.

Te duur.

JONGE LIES Niet echt spannend geprogrammeerd.

BEN Nee.

Maar lekker weer wel.

JONGE LIES Heel lekker weer.

BEN Zonnetje.

JONGE LIES Ja.

Ongemakkelijke stilte.

BEN En waar is...

JONGE LIES Jack?

BEN Ja.

JONGE LIES Oh.

Die is hier. Ergens.

Die loopt ergens rond te scharrelen.

BEN Backstage.

JONGE LIES Ha, nee.
Daar mag hij niet meer komen.

BEN Ontslagen?

JONGE LIES Ik had niks moeten zeggen.

BEN Dus de jaren hebben hem niet
dichter bij de droom gebracht?

JONGE LIES Laten we het daar niet over hebben,
hoe is het met je? Je ziet er goed uit.

BEN Ja, gaat goed. Afgestudeerd.

JONGE LIES Gefeliciteerd.
Geneeskunde?

BEN Nee, toch maar niet.
Ik wilde niet op je vader gaan lijken.

JONGE LIES Dat is gelukt hoor.

BEN Fysiotherapie.
Ik had meer met botten dan met bloed.

JONGE LIES Je ziet er goed uit.

BEN Ja.

JONGE LIES Dat had ik al gezegd.

BEN Jij ziet er ook goed uit.

JONGE LIES Ach...

Jack komt geagiteerd op. Vermagerd. Hanenkam. Gescheurd leren jasje. Nerveus loopje.

Hij lijkt Ben niet te zien, of hij negeert hem.

JACK Het is gelukt, ik heb.
Ga je mee?

JONGE LIES *probeert het gesprek van Ben af te scherm*
Nee, Jack.
Je weet dat ik dat niet leuk vind.

JACK Doe nou gewoon es mee joh
je wordt er rustig van
ik beloof het je
je bent de hele tijd zo, ègh, prikkeldraad.

JONGE LIES Jack, ik wil het niet.
En jij zou het ook niet moeten nemen.

JACK Partypooper.

BEN Jack. Hallo.

JACK Hm?

BEN Ben.

JACK Natuurlijk, Ben Ben Bennieboy,
lang niet gezien man, lang niet gezien,
hoe is het ermee? Goed? Goed?
Gaat goed met je, of niet?

BEN Gaat goed met me.
Afgestudeerd.
Fysiotherapie.

JACK Jaja, oké, ok.

BEN Hoe is het met jou?

JACK Saaie bende hier!

BEN Naar de kapper geweest?

JACK Anarchy in Geleen man!
Kan je misschien een joetje missen?

BEN Een wat?

JACK Laat maar, hoeft ook nu effe niet. Prioriteiten!
Ik moet effe, ik ga effe, ik moet effe naar de plee, ok?
Ben zo terug.

Jack gaat geagiteerd af.

Stilte.

BEN Gaat het goed met hem?

JONGE LIES Je moet niet...
Dit is niet...
Hm.

BEN En met jou.
Hoe gaat het met jou?

JONGE LIES Goed.
Het gaat goed met me.

BEN Ja.

JONGE LIES Ja. Het eh,
het avontuur is er wel een beetje af.

BEN Ah.

JONGE LIES Ik heb een beetje vaste grond nodig, geloof ik.

BEN Potgrond?

JONGE LIES Tuinaarde.
BEN Haha.
JONGE LIES We wonen in een kraakpand nu.
BEN Interessant.
JONGE LIES Het is weer eens wat anders.
BEN Je kan weer gaan studeren.
JONGE LIES Hm.
BEN Kom terug.
Kom weer hier wonen.
Pak je leven op.

Jack komt op, opgelucht, rustig, relaxed, maar met het gevaar en de onbetrouwbaarheid in zijn ogen.

JACK *zingt* Och schatje, huil niet meer
och schatje, huil niet meer
weet je nog toen, die ene keer
och schatje, huil niet meer...

JONGE LIES Ik huil niet, Jack.

JACK Jaja, neenee,
altijd een kwestie van tijd bij truttebel hier.

BEN Je bent beroemd, Jack?

JACK *zingt* Be- be beroemd, tot over mijn oren...²

BEN Dus je staat op het hoofdpodium straks.

JACK Wat?

BEN Je zou pas terugkomen als je op het hoofdpodium stond.

JACK Ja joh, straks, morgen, volgende week,
het is alleen maar een kwestie van tijd.
Of niet schatje?

JONGE LIES Jack...

JACK Nee maar echt man, gaat hartstikke goed,
ben even terug in Nederland, *touching base*,
snap je? Hartstikke goed. Ben een singletje
aan het opnemen, voor mijn nieuwe album,
gaat helemaal geweldig worden. Doorbraak.

BEN Dus ik hoef me nergens zorgen om te maken.

---

² Op 'Verliefd' van Circus Custers.

JACK *slaat om* Waarom zou jij je zorgen maken?
Denk je soms dat je beter bent dan mij?

BEN Dan ik.

JACK Toch leraar Nederlands geworden dus.
Woont nog altijd in hetzelfde gat?

JONGE LIES Doe nou niet

JACK Voorspelbaar tot op het bot.
Ga anders alvast in je graf liggen man,
ben je d'r lekker op tijd klaar mee.

BEN Oké.
Ik ga maar weer eens.
Het was gezellig.

JONGE LIES Sorry.

BEN Jij kan er niks aan doen.

JONGE LIES Ik heb gekozen.

BEN Kies iets anders.

JACK Wat ben je aan het doen, Ben?
Zes jaar later, en je probeert het nog steeds?
Ze is van mij, lul de behanger,
is dat nog niet in die intelligente kop van je doorgedrongen?

BEN Ik probeer niks, Jack.
Ik probeer niks.
Sorry.

JACK Het gaat hartstikke goed met me, eikel.
Ik ben een singletje aan het opnemen.

BEN Ja.
Dat zei je al.

JACK Geloof je me soms niet?

JONGE LIES Jack.
Hou op.

Jack loopt op Ben af. Lies probeert tussenbeide te komen.

JACK Opzij.

Jack duwt Lies hard weg, of slaat haar per ongeluk.

JONGE LIES Au!

JACK Ze heeft voor mij gekozen, Ben.

BEN En zo ga je met haar om.
Dat is echte liefde, ja.

JACK Jaloers. Daarom zeg je dat.
Maar jij hebt niks dan woorden.
Ik heb het meisje.

BEN Ja.
Nog wel.

JACK Waarom ben jij de enige die recht heeft op geluk?
Waarom ik niet?
Omdat jij zo braaf bent?
Omdat jij voor je moeder zorgt?
Ben je daarom heilig ofzo?

BEN Mijn moeder is overleden.

JONGE LIES Ach Ben.
Wanneer?

BEN Vier jaar terug nu.

JONGE LIES Ach lieve Ben...

JACK *doet een stemmetje* Ach Ben zielige lieve Ben.
weer eigen stem En? Wat heb je gedaan,
met je nieuwe vrijheid? Ben je de horizon op gaan zoeken?
Het ouderlijk huis verkocht en de hort op gegaan?

BEN Ik woon er nog steeds.

JACK Natuurlijk.
Omdat jij te laf bent om te leven.
Doe toch eens iets!
Grijp het leven bij de nek!
Kijk naar mij. Ik leef voor mezelf.
Ik leef voor mezelf, Ben, en kijk
kijk eens wie de beloning krijgt.
Wie krijgt het meisje, Ben?
Wie?

BEN Jij hebt haar gekregen, Jack.

JACK Precies.
Ik.
Jack.
Man met een missie – hier issie.

BEN Maar of je haar verdient... nee.

JACK Kom maar op dan.

Ze vechten. Vuisten. Ben is geen vechter en Jack is zwak, maar het gaat er hard aan toe.

JONGE LIES   Stop.
                  Stop!
                  STOP!

Ze vechten door. Lies wil tussenbeide komen. Jack slaat haar.

JACK   Blijf van me af trut!

Jack slaat haar nog een keer. Wil nog eens slaan, wordt dan door Ben tegen de vlakte geslagen.

Stilte.

Jack krabbelt op.

JACK   Oké Lies.
                  We gaan.

Lies blijft staan.

JACK   Ik zei we gaan.

JONGE LIES   Nee.
                  Jack.
                  Ik blijf nog even.

JACK   Ja.
                  Lies.
                  Jij blijft nog even.

JONGE LIES   Ja.

JACK   Flikker maar op dan.

Jack gaat weg. Stilte.

JONGE LIES   Heb jij misschien een logeerkamer?

18. HOOFD LEK (NU)

In de instelling.

- BEN   Natuurlijk heb ik een logeerkamer.
- LIES   Een logeerkamer?
- BEN   Je mag zo lang blijven als je wil.
Een dag, een week, een jaar.
Een leven, als het nodig is.
- LIES   Ja.
Misschien blijf ik wel een keer slapen.
Maar vanavond niet.
Ik moet zo weg, lieverd.
- BEN   Oh.
Je gaat bij me weg.
Alweer.
- LIES   Ik kom morgen terug.
Echt waar.
- BEN   Op bezoek.
Ik dacht...
- LIES   Wat dacht je?
- BEN   Ik dacht dat je bij me kwam logeren.
- LIES   Binnenkort, dat beloof ik.
- BEN   Oh.
- LIES   Misschien morgen.
- BEN   Lies?
- LIES   Ja, lieverd.
- BEN   Ik heb een beetje last van mijn geheugen.
- LIES   Dat weet ik.
- BEN   Het spijt me als ik je teleurstel.
- LIES   Je stelt me niet teleur, lieverd,
echt niet.
- BEN   Maar je bent verdrietig.
- LIES   Ja.
Ik ben wel verdrietig.
- BEN   Lies?
- LIES   Ja.

BEN Ik heb een beetje last van mijn geheugen.

LIES Ja.

BEN Als ik je opnieuw ten huwelijk kon vragen, zou ik het doen.
Ik zou je iedere dag opnieuw vragen.

LIES En ik zal elke dag opnieuw ja zeggen.

BEN Ik zou je elke dag opnieuw trouwen.
Ook al was ik je tweede keus.

LIES Soms moet je fouten maken voor je het goed kan doen.

BEN Ja.
Zeg.

LIES Ja?

BEN Ik heb een beetje last van mijn geheugen.

LIES Ja.

BEN Ik ben bang dat mijn hoofd lek is.
Ik ben bang dat wij eruit lekken
uit mijn hoofd.

LIES Ja.

BEN Ik ben bang, Lies.

LIES Ik ook.

BEN Kan je me helpen?

LIES Natuurlijk lieverd.
Waarmee kan ik je helpen?

BEN Ik weet niet meer wat ons verhaal is.
Ons verhaal.
Wat is ons verhaal?
Wil je me daarmee helpen?

19. HET WAS DIE AARDBEVING (NU / 1985 – 1992)

- LIES   Ik ben bij je ingetrokken.
                  Meteen.
                  Meteen toen ik de drempel over was
                  was de twijfel weg.
- BEN   Twijfelde je?
- JONGE LIES   Ik weet niet meer wat ik moet voelen.
- LIES   Ik was zo jong.
- BEN   Je bent nog steeds jong.
- LIES   Ja.
                  Nou ja.
- JONGE LIES   Ik heb het verkeerde gekozen.
- BEN   Het.
- JONGE LIES   De.
                  Ik had de verkeerde gekozen.
- BEN   Soms moet je fouten maken
                  om het later goed te kunnen doen.
- LIES   We hebben het goed gedaan, toch?
- JONGE LIES   Ja.
- BEN   Ja.
                  We hebben het goed gedaan.
- LIES   Eigenlijk ging het vanzelf.
- JONGE LIES   Het is thuiskomen.
                  Na zes jaar thuiskomen.
- LIES   We zijn door aardbeving noch overstroming
                  van ons pad geraakt, dat kwam door jou,
                  jij liet je niet omver halen.
- JONGE LIES   Met Jack was altijd alles een probleem.
                  De toekomst was No Future,
                  het verleden was burgerlijk
- LIES   En het heden was iets
                  om zo snel mogelijk doorheen te rennen.
- JONGE LIES   Maar met jou is het rustig.
                  Makkelijk.
                  Dat klinkt stom.
                  Ik bedoel:
                  met jou klopte het.

LIES   Het ging misschien niet vanzelf
                  maar alles waar we moeite voor deden
                  dat was de moeite waard.

JONGE LIES   Met jou is het leven makkelijk.

LIES   Pas toen had ik voor het eerst het gevoel dat ik vrij was.
                  Laat de wereld maar lekker draaien,
                  oliecrisis, werkeloosheid, kernbommen, verloren finales,
                  wij draaien in ons eigen tempo,
                  rondjes om elkaar.

JONGE LIES   Dit weet je nog, toch?

BEN   Dit weet ik nog.

LIES   We waren zeven jaar bij elkaar
                  voor je me ten huwelijk vroeg.

BEN   Ik durfde niet.
                  Ik had een nieuwe afwijzing niet aangedurfd.
                  Het was goed zoals het was.
                  Dacht ik.

LIES   Dertig jaar was ik.
                  Ik dacht dat het er niet meer van zou komen.

BEN   Het was die aardbeving.

JONGE LIES   Ik dacht dat het liefde was.

BEN   Mijn liefde is sterker dan een aardbeving.

LIES   Vijf punt acht op de schaal van Richter.
                  De grootste klap ooit in Nederland.

BEN   Ik werd wakker van het rommelen in de aarde
                  alsof de grond onder me honger had
                  en me op wilde vreten.

LIES   Ik werd wakker van jouw wakker worden.
                  Je zat rechtop in je bed, doodsbang.

BEN   Wat is dit?

JONGE LIES   Ga maar weer slapen.

BEN   Het is een aardbeving.

JONGE LIES   We hebben geen aardbevingen in Limburg.

BEN   Dan droom ik.

JONGE LIES   Slaap maar weer verder.

BEN   Wil je met me trouwen?

JONGE LIES   Wat zeg je?

BEN   Als ik vannacht door de aarde opgevreten wordt,
als de grond haar kaken opent
en jou en mij verzwelgt
dan wil ik één ding weten.

JONGE LIES   Ja.

BEN   Of jij met me wil trouwen.

JONGE LIES   Ja.
Ja.
Natuurlijk wil ik dat.

LIES   De volgende dag zagen we
dat er scheuren zaten
in de tegels in de badkamer en in de woonkamer.

BEN   Toen de angst was gezakt
wilde je nog steeds met me trouwen.

JONGE LIES   En jij met mij.

LIES   Ik zal elke dag opnieuw ja zeggen.

BEN   Als ik je opnieuw ten huwelijk kon vragen, zou ik het doen.
Ik zou je iedere dag opnieuw vragen.

JONGE LIES   Het verhaal dat goed afloopt na de aftiteling,
de tragedie wordt een romantische komedie.

LIES   Jack is een herinnering.

BEN   Ik kom hem tegen, dat jaar.
Twee maanden nadat jij 'ja' heb gezegd.
Op Pinkpop.

LIES   Natuurlijk op Pinkpop.

20. ONKRUID VERGAAT NIET (1992)

Ben op Pinkpop. Jack en hij hebben elkaar sinds 1985 niet meer gezien.

BEN Jack?

JACK Nog altijd Pinkpop.

BEN Ik heb geen jaar overgeslagen.

JACK Ik heb een tijdje wat anders aan mijn hoofd gehad.

BEN Ja.
Natuurlijk.
Op avontuur.

JACK Tja.
Voor zover je vastzitten en afkicken een avontuur kunt noemen.

BEN Oh,
ben je...

JACK Ja.
Toen het met dat No Future nogal mee bleek te vallen
ben ik toch maar met mezelf aan de slag gegaan.

BEN Goed van je.
Gefeliciteerd.
Ik bedoel...

JACK Ik weet wat je bedoelt.
Dank je.

...

JACK Het is druk hè.
Goede programmering ook.
Lou Reed man,
dat die nog leeft.

BEN Onkruid vergaat niet.

JACK Nee.

BEN Wel rotweer,
ik had drie korte broeken meegenomen.

JACK Dat is vragen om ellende.

BEN Mannen moeten ook geen korte broeken dragen.

JACK Nee.

Ongemakkelijke stilte.

JACK En waar is...

BEN Lies?

JACK Ja.

BEN Die is bier halen.

JACK Die is wel even bezig dan.

...

JACK Heb je Pearl Jam gezien?
Die sprong van Eddie Vedder?
Waanzinnig.

BEN Ik heb jou gezien.

JACK Oh.

BEN Je hebt het gered, Jack.
Je staat op Pinkpop.
Je bent beroemd.

JACK Niet echt.

BEN Je wordt beroemd.

JACK Volwassen misschien.
Gered door de muziek.
Een uitgestoken hand.
Maar beroemd... ik weet het niet.
Ik zing niet in het Engels hè...

BEN Ik ben blij voor je.
Ik ben blij met jouw succes.

JACK Succes is iets anders dan geluk.

BEN Ja.

JACK Ik dacht altijd dat geluk
daar was waar ik niet was.

BEN Lies was waar jij was.

JACK Ja.
Ik had het mis.

BEN Kom je haar van me afpakken?

Jack lacht een beetje, Ben lacht mee, alsof het een grapje was...

JACK Er was een tijd dat ik dacht
dat jij onze getuige zou zijn.

BEN Ik weet niet of ik dat had gekund.

JACK Alles kost een offer.
Vriendschap, liefde.
Het spijt me.

BEN Mij ook.
Of nee.
Eigenlijk niet.

JACK Nee.
Dat snap ik.
Ik, eh...
Ik moet ervandoor.

BEN Wil je niet even wachten?
Lies komt zo terug.

JACK Nee, nee, dat is goed, ik...
Ik wil nog een bandje zien.

BEN Ok.

JACK Rowwen Hèze staat hier,
wie had dat gedacht hè.

BEN Ja.

JACK Zeg maar...
Zeg maar sorry van me.

BEN Doe ik.

JACK Sorry.

21. HET WATER ZAKT NIET MEER (NU)

- BEN   Sorry.
- LIES   Het geeft niet.
- BEN   Wat kan ik doen om hier te blijven?
- LIES   De dokter zei dat muziek opgeslagen wordt
in het laatste deel van de hersenen dat aangetast wordt.
Dat muziek een manier is om een soort van contact te krijgen
met iemand die...
- Nou ja.
- BEN   Ik snap het.
Muziek wordt onze redding
een uitgestoken hand.
- LIES   Hij zei ook dat ik er niet te veel van moest verwachten.
- BEN   Zet maar wat op dan.
- Lies zet muziek op.*
- BEN   Dit ken ik.
Dit is *The Police*.
Die hebben we gezien.
- LIES   Op Pinkpop.
- BEN   Ik probeer mijn leven bij het nekvel te pakken,
maar ik kan er niet bij.
Mijn herinneringen zijn katten
die zich niet laten grijpen.
Alles sist en blaast en glipt weg,
al mijn gedachten met dikke staarten
wat bazel ik nou over katten
ik ben allergisch
ik krijg het niet meer rond, snap je?
- LIES   Ik snap het.
- BEN   Misschien moeten we afscheid nemen.
- LIES   Ik wil geen afscheid van je nemen.
- BEN   Ik ook niet van jou.
Maar nu kan ik het nog.
Nu ik nog
een beetje
hier ben.
- LIES   Nee.
- BEN   Weet je nog?

LIES   Dat is zo'n vreselijke vraag...
                  Weet je nog...

BEN   We waren net getrouwd,
                  toen de Maas buiten haar oevers trad?
                  Ons huwelijksnest werd waterbed
                  en we maakte een honeymoon van de evacuatie.

                  Het water kwam steeds hoger,
                  stroomde steeds woester,
                  spoelde steeds sneller alles van waarde weg,
                  alles werd weerloos.

                  Zo is het nu weer.

                  Mijn zandzakken zijn weggeslagen,
                  de leegte kolkt steeds sneller naar binnen
                  sleurt alles met zich mee, gedachten,
                  herinneringen, woorden, feiten.

                  Het overstroomt,
                  maar dit keer kan ik niet terug naar huis
                  als het water is gaan zakken.

                  Het water zakt niet meer.

                  Ik weet één ding heel zeker,
                  hou daar aan vast,
                  ik weet één ding heel zeker
                  en dat is dat ik van je hou
                  wat er ook gebeurt,
                  wie ik ook word, weet dat,
                  weet dat ik van je hou.

LIES   Ik weet het.

BEN   Altijd.

LIES   Altijd.

BEN   Dit is afscheid.
                  Hou je goed.

Ze zwijgen. Ze dansen.

BEN   U kunt goed dansen.

LIES   Dank u wel.
                  Ik doe het graag.

BEN   Hoe heet u eigenlijk?

LIES   Ik heet Lies.

BEN   Dat is een mooie naam.
              En een mooi toeval.
              Mijn vriendin, mijn vriendin die heet ook Lies.

...

              Hoort u die muziek?

LIES   Ja. Het is mooi.

BEN   *The Police.*

LIES   Ja.

BEN   Die heb ik nog gezien,
              op Pinkpop. In negenenzeventig was dat.

LIES   Ja.
              Daar was ik ook.

BEN   Ach.
              Was de eerste Pinkpop met mijn vriendin.
              Of nou ja toen was ze mijn vriendin nog niet.
              Of toch wel, een beetje.
              Nou ja.
              Dat is moeilijk uit te leggen.

LIES   Ik snap het.

BEN   Mijn vriendin Lies.
              Elisabeth.
              Ik hou van haar.
              Denk je dat ze van mij houdt?

LIES   Dat weet ik zeker.

BEN   Ik eigenlijk ook wel.
              Ik denk dat ik haar ten huwelijk wil vragen.
              Denkt u dat ze ja zal zeggen?

LIES   Ja.
              Dat weet ik zeker.

BEN   Bent u getrouwd?

LIES   Ja.
              Al heel lang.
              En heel gelukkig.

BEN   Dat is fijn.
              Dat wil ik ook.

LIES   Dat gaat je lukken,
              dat weet ik zeker.

EINDE